

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • landbrug@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

§16a miljøgodkendelse

Lyngholmsvej 10
7280 Sønder Felding

Afgørelsesdato: 17. januar 2024
Sagsnummer: 09.17.00-P19-20-21

Registreringsblad

Dato for afgørelse:	17. januar 2024
Skema-id, version	200737, version 8
Ansøgningsdato	9. marts 2021
8-års drift	14. september 2011: § 12 miljøgodkendelse
Nudrift	14. september 2011: § 12 miljøgodkendelse
CVR-firmanavn	Søvang Dairy ApS
CVR-nr.	42507636
P-nr.	1027310490
CHR nr.	58080
Kategori husdyrbrug	Kategori 1b Ikke IE-brug
Beliggenhedsadresse	Lyngholmsvej 10, 7280 Sønder Felding
Ejendomsnummer	6570908960
Matr.nr. (ejerlav)	19k - Sønderlandet, Sdr. Felding
Miljøkonsulent	Spiras Miljøkonsulent Ulla Pallesen
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Alice Nielsen
Kvalitetssikring	Peter Refsgaard

Copyright

Indeholder GeoDanmark-data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og Danske kommuner.

DDOland (ortofoto), er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE.....	5
VILKÅR FOR HUSDYRBRUGET	6
DRIFT OG INDRETNING	6
NYT STALDBYGGERI OG ENSILAGEOPBEVARINGSANLÆG.....	7
BEPLANTNING	8
DYREGRUPPER, STALDSYSTEMER OG PRODUKTIONSAREALER.....	8
STALDINDRETNING / GULVTYPER	9
KALVEPLADSER	10
MALKESTALD.....	10
GØDNINGSOPBEVARING OG GØDNINGSHÅNDBLING	10
ENSILAGEPLANSILOANLÆG, ENSILAGEOPBEVARING	11
AFLEDNING AF VASKEVAND, PÅFYLDNING AF BRÆNDSTOF	12
RENHOLDELSE	12
FLUEBEKÆMPELSE	12
LUGT, STØV, RYSTELESER OG LYS	13
STØJ	13
HERNING KOMMUNES VURDERING	14
LOVGRUNDLAG.....	20
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	20
SØGSMÅL	20
OVERSIGT OVER BILAG.....	23

Indledning

Søvang Dairy ApS har søgt Herning Kommune om en § 16a miljøgodkendelse, jævnfør lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹(husdyrbrugloven), Lyngholmsvej 10, 7280 Sønder Felding.

Ansøgningen blev oprindeligt indsendt til Herning Kommune 9. marts 2021. Pga. udfordringer med at overholde ammoniakdepositionskrav til natur, blev ansøgningen sat i bero. Ansøgningen blev genindsendt d. 19. juli 2023 med projektilpasninger.

Ansøger ønsker at etablere:

- Malkestald
- Kostald
- 2 kalvepladser
- Ensilageopbevaringsanlæg inkl. tank og udsprinklingsanlæg
- Inddragelse af ny produktionsareal samt ændringer i staldsystemet i hus Q
- Inddragelse af ny produktionsareal i Hus E+F+G

Den nye malkestald vil få tidssvarende kontor- og personalefaciliteter med kontorer, mødelokaler, kantine og omklædninger med bad og wc, foruden diverse depotrum samt teknik- og kemirum. Der er ikke produktionsarealer i malkestalden. Den nye kostald har et produktionsareal på ca. 2280 m² og indrettes med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Placering af den nye malkestald og kostald er valgt ud fra ønsket om at holde bygnings sættet samlet samt at opnå en funktionel driftsmæssig sammenhæng mellem bygningerne. Det er valgt at etablere den nye stald som en selvstændig bygning af hensyn til brandkrav. Der vil komme drivgange mellem de nye bygninger og de eksisterende stalde. De nye stalde forventes opført i antracitgrå vægge i betonelementer eller sandwichpaneler, hvide gavltrekanter, hvide vinduer og døre og grå tage i sandwichpaneler eller fibercement.

Derudover sker der visse tilpasninger i de eksisterende bygninger. Produktionsarealet udvides fra 4060 m² til 6920 m².

Efter udvidelsen vil der i staldanlægget være plads til et dyrehold på omkring

- 700 køer
- småkalve fra 0-3 måneder
- kvier fra 22-23 måneder

Kalve og kvier fra 3-22 måneder flyttes fra husdyrbruget til andre adresser.

Husdyrbrugets historik

Husdyrbruget har en § 12 miljøgodkendelse fra 14. september 2011. Dyreholdet mv. fra denne miljøgodkendelse er indsat i ansøgningsskemaet som nudrift og 8 års drift. I henhold til miljøgodkendelsen fra 2011 er der på husdyrbruget tilladelse til følgende dyrehold:

- 363 malkekøer, tung race (fra 25. mdr.), sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 7 malkekøer, tung race (fra 25. mdr.), dybstrøelse (hele arealet)
- 121 kvier, tung race (6 mdr. - 25 mdr.), sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 185 tyrekalve og ungtyre, tung race (40 kg til 55 kg), dybstrøelse (hele arealet)
- 92 småkalve, tung race (0 – 6 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)

Desuden blev der givet tilladelse til en gyllebeholderen med overdækning og alarmsystem på 3.500 m³, en kostald på 1.975 m² (tilbygning) samt 2 plansiloer til ensilage på i alt 2.500 m².

¹ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., 2019-05-01, nr. 520, med efterfølgende ændringer.

Der er med denne ansøgning dispenseret for afstandskrav fra eksisterende vandboring til eksisterende stal-danlæg samt afstandskrav fra ny malkestald til naboskel. I §12 godkendelsen fra 2011 er der dispenseret for afstandskrav fra køstald til vej, denne dispensation er videreført (Bilag 1).

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune og ophæver den gældende produktionstilladelse, fastsat i miljøgodkendelse 14. september 2011.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på Lyngholmsvej 10, 7280 Sønder Felding med de stillede vilkår. Det ansøgte er behandlet efter § 16a i husdyrbrugloven.

Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Det gælder også for plansiloanlæg, faste pladser med afløb (eks. Kalvehytter, udearealer svinebrug), fortanke og opsamlingsbeholdere m.v.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres opmærksom på, at en afgørelse, efter §16a i husdyrbrugloven, ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Reglerne om udnyttelse indebærer, at miljøgodkendelse, tillæg til godkendelse m.v., bortfalder, helt eller delvist, hvis de ikke er udnyttet indenfor 6 år, fra de er meddelt. Det betyder, at der skal opføres eller gennemføres det, godkendelsen giver mulighed for, inden for 6 år.

Reglerne om kontinuitetsbrud indebærer overordnet, at godkendelser og tilladelser, efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b bortfalder, hvis mindre end 25 % af de godkendte produktionsarealer er udnyttet driftsmæssigt i 3 på hinanden følgende år. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der mindst produceres 50% af det mulige, inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med miljøgodkendelsen følger en række vilkår, som skal overholdes. Det er ejeren af husdyrbruget, som har ansvaret for, at det sker.

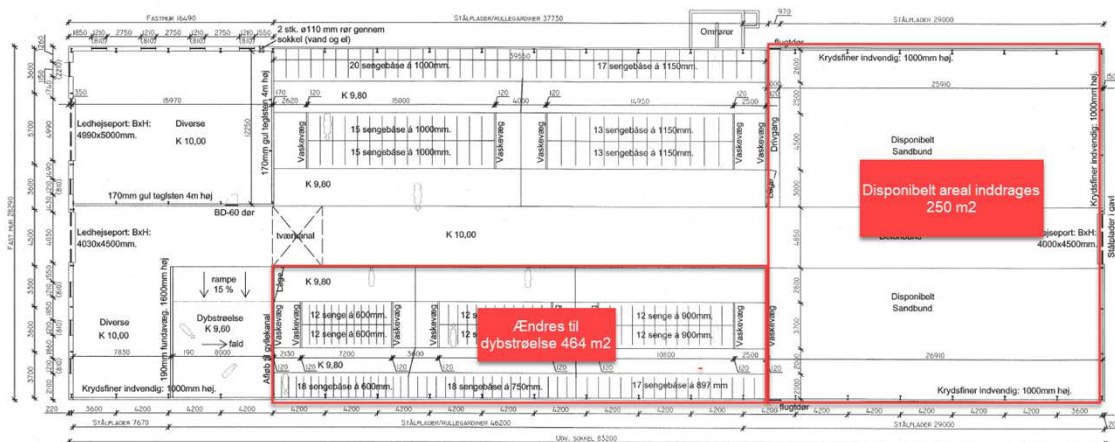
Vilkår for husdyrbruget

Nedenfor fremgår de betingelser, som husdyrbruget skal drives under.

Husk at der kan være lovkrav fra andre love, som også skal overholdes, selvom disse ikke er beskrevet her.

Drift og indretning

- 1) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for ansøgningen samt med de ændringer, der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 2) Alle vilkår for det eksisterende anlæg skal være overholdt / opfyldt, når godkendelsen meddeles, medmindre andet er angivet i nedenstående vilkår.
- 3) Inden der må indsættes dyr på det "disponible areal" (250 m² PA) i Hus Q kviestald (BBR 7), skal der søges om og gives byggetilladelse/ændret bygningsanvendelse fra Herning Kommune.
- 4) "Disponible areal" i Hus Q kviestald (BBR 7) skal indrettes som staldafsnit med dybstrøelse
- 5) Inden der må indsættes dyr på det "disponible areal" i Hus Q kviestald (BBR 7) skal staldafsnittet overholde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning af staldanlæg²
- 6) Spaltearealet i Hus Q kviestald (BBR 7) som ændres til dybstrøelse (464 m² PA), må ikke ændres tilbage til spalter uden forudgående miljøgodkendelse fra Herning Kommune

Figur 1 Oversigt over ændringer i HUS Q kviestald (BBR 7)

² BKG 2021-11-29 nr 2243 husdyrgødningsbekendtgørelsen § 8

- 7)** Inden der inddrages nyt produktionsareal i HUS E+F+G (BBR 2+3) (Figur 2) skal der søges og gives byggetilladelse/ændret bygningsanvendelse hos Herning Kommune
- 8)** Inden der må indsættes dyr på det ny produktionsareal i Hus E+F+G (35 m²) (Figur 2) skal staldafsnittet overholde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning af staldanlæg³

Figur 2 Stald E+F+G

- 9)** Den nye malkestald skal placeres minimum 23 meter fra naboskel mod nord
- 10)** Den nye malkestald skal placeres minimum 15 meter fra vej (Bjergevej)
- 11)** Inden der etableres nye ind- og udkørsler, skal dette godkendes af Herning Kommune
- 12)** Vandboring DGU 103.858 er placeret mindre end 25 meter fra eksisterende staldbygning. Der må ikke laves erstatningsboring på samme placering, hvis den gamle bryder sammen. En erstatningsboring skal placeres mindst 25 meter fra staldbygningerne.
- 13)** Ved ophør med husdyrproduktion skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
a) Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødnings, der bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

Vær opmærksom på, at der vil ske bortfald for den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 6 år fra afgørelsen, er meddelt. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er etableret og taget i brug eller dyreholdet er ændret i forhold til tidligere tilladt produktion.

³ BKG 2021-11-29 nr 2243 husdyrgødningsbekendtgørelsen § 8 fx afløb eller pumpeump

Nyt staldbyggeri og ensilageopbevaringsanlæg

- 14) Der må ikke etableres stalde i det åbne land, uden tilknytning til eksisterende byggeri.
- 15) Malkestalden skal etableres efter den "nye stald" er opført. Alternativt kan de to stalde etableres samtidig.
- 16) Nye stalde skal opføres i materialer og farver, svarende til eksisterende bebyggelse på ejendommen, dvs. grå facader/gavle med hvid gavlspejs og grå tage
- 17) Placering af ny stald, kalvepladser, ensilageopbevaringsanlæg mm., skal være som angivet i ansøgningen og som angivet på kortbilaget
- 18) Terrænet skal efter byggeriet fremstå som før byggeriet. Evt. overskudsjord fra byggeriet må ikke efterlades i dynger eller som volde.

Beplantning

- 19) Der skal etableres skærmende beplantning langs det nordlige skel på en strækning af min. 200 m., jævnfør Figur 3.
 - a) Beplantningen skal bestå af minimum en række træer, som skal bestå af minimum 60 % eg eller en art, der i karakter og mulig størrelse svarer til eg.
 - b) Planter flere rækker, kan der suppleres med buske og mindre træer. Beplantningen skal vedligeholdes og genplantes efter behov
- 20) Der skal etableres skærmende beplantningsbælte på minimum tre rækker langs ny ensilageplansilo og hele adgangsvejen hertil øst for bebyggelsen, jævnfør Figur 3.
 - a) Beplantningen skal bestå af primært løvfældende arter af træer og buske, og mindst én række skal kunne nå en højde på minimum 7 m. i udvokset stand.
 - b) Beplantningen skal vedligeholdes og genplantes efter behov

Figur 3 Beplantningsplan

Bepantning

- 21) Der skal etableres 6-rækket læhegn ved gyllebeholderne ud mod vejen⁴, jævnfør Figur 4
Bepantningen skal vedligeholdes og genplantes efter behov

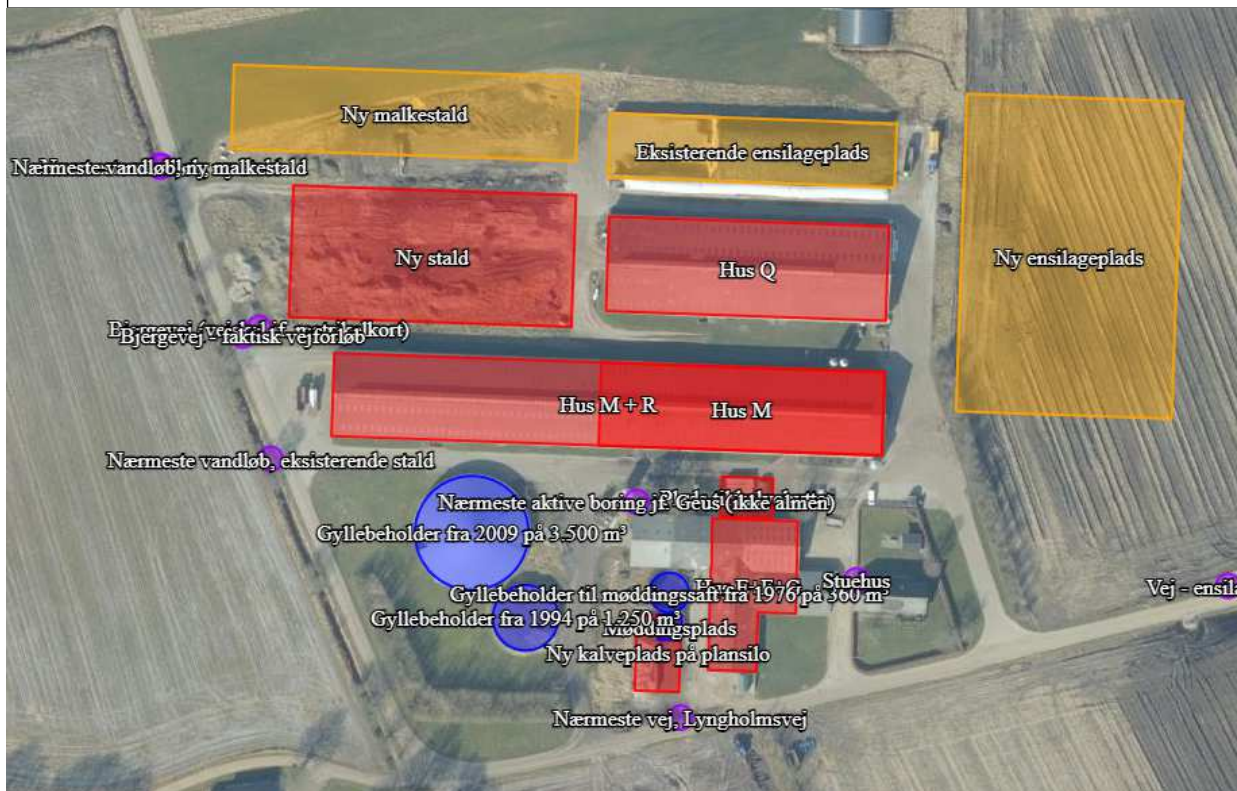

Figur 4 Bepantning omkring gyllebeholder

⁴ Videreførelse af vilkår 5 fra § 12 miljøgodkendelsen 2011

Dyregrupper, staldsystemer og produktionsarealer

22) Husdyrbrugets stalde og produktioner skal være i overensstemmelse med oversigten og tabellen nedenfor:

Tabel 1: oversigt over staldafsnit, dyretyper, staldsystem og produktionsareal

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktion	Produktionsareal (m ²)	Procent (%)
Hus Q	2324	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse ⁵	250	53
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	464	
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	430	
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	84	
Hus M + R	4015	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	2766	69
Hus E+F+G	947	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse ⁶	35	48
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	422	
Plads til kalvehytter	179	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	71	40
Ny kalveplads på plansilo	299	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	119	40
Ny stald	3268	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2279	70
Sum			6920	

Alle staldafsnit er indrettet med naturlig ventilation
Kildehøjde: 3 meter

⁵ Inddraget disponibelt areal – jf. vilkår 3) og 4)

⁶ Inddraget disponibelt areal – jf. vilkår 0 og 8)

Staldindretning / gulvtyper

23) Staldafsnit med dybstrøelse

- a) I dybstrøelsesafsnit og kalvebokse med dybstrøelse skal der strøs halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
- b) Der skal etableres afløb / pumpeump i staldafsnit med dybstrøelse, jævnfør krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

24) Staldafsnit med fast drænet gulv

I den nye stald gælder følgende:

- a) Gulve, støbt på stedet, være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte.
- b) Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
- c) Gulvet skal være udført med ajlefløb.
- d) Lysningsarealet til ajlefløb / gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnittet.

25) Krav til skrabning af fast drænet gulv

- a) I den nye kostald med fast drænet gulv skal der, i gangarealet, etableres stationært skrabe anlæg.
- b) Der skal foretages skrabninger af gangarealet hver 2.time, døgnet rundt.
- c) I de perioder, hvor dyrene er på græs, skal der ikke foretages skrabninger.
- d) Skraberens skal være forsynet med timer.
- e) Enhver type af driftstop af skrabe anlægget over 24 timer, skal noteres i driftsjournalen, sammen med årsagen hertil.
- f) Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Kalvepladser

26) Kalvehytterne på pladsen nord for hus E+F+G må maksimalt udgøre 71 m², dvs. ca. 40 % af pladsen.

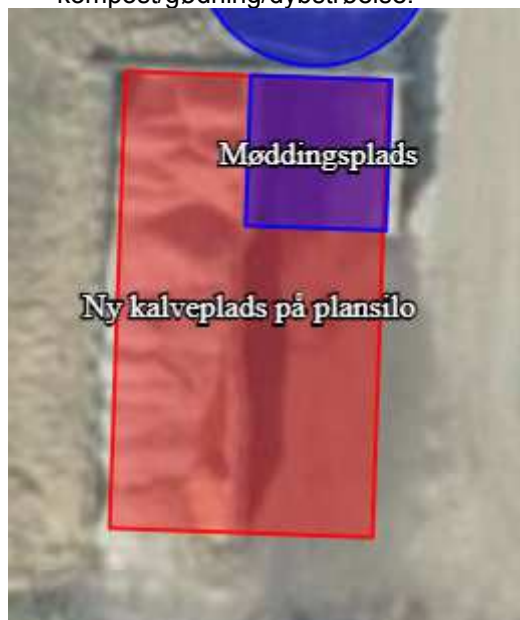
27) Kalvehytterne på plansiloen ved møddingspladsen må maksimalt udgøre 119 m², dvs. ca. 40 % af pladsen

Malkestald

28) Der må ikke opstaldes dyr eller etableres produktionsarealer i malkestalden

Gødningsopbevaring og gødningshåndtering

29) Eksisterende møddingsplads må maksimalt have et overfladeareal på 52 m² (100 %) til opbevaring af kompost/gødning/dybstrøelse.

30) Gyllebeholder

- a) Gyllebeholder (3.500 m³): må maksimalt have en overflade på 894 m² (diameter ca. 34 meter)
- b) Gyllebeholder (1.250 m³): må maksimalt have en overflade på 296 m² (diameter ca. 10 meter)

31) Fast overdækning gyllebeholder

- a) Gyllebeholder (3.500 m³) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- b) Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- c) Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- d) Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
- e) Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes herom.

32) Egenkontrol fast overdækning

- a) Der skal føres en logbog over gyllebeholdere med fast overdækning, hvis der opstår skader på teltoverdækningen, med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.
- b) Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

33) Der kan sætte teltoverdækning på den mindste gyllebeholder (1.250 m³) uden forudgående anmeldelse til Herning Kommune. Overdækningen skal være i samme nuance som på den store beholder.

34) Håndtering af gylle (pumpning fra stalld til fortank og lager, fra lager til gyllevogn) skal altid foregå under opsyn.

35) Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske indenfor tidsrummet klokken 07.00 til 17.00 i hverdage.

36) Påfyldning og tømning gyllebeholder skal enten:

- Ske på en fast plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller
- Med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af husdyrgødning undgås

37) Markstakke med komposteret husdyrgødning må ikke placeres inden for 100 meter fra beboelse.

Ensilageplansiloanlæg, ensilageopbevaring

38) Eksisterende ensilageopbevaringsanlægget må maksimalt udgøre 1615 m² (ca. 85 * 19 m)

39) Nyt ensilageopbevaringsanlæg må maksimalt udgøre 6.016 m² inklusiv forplads/randzoner (ca. 94 * 64 m)

40) Ensilageopbevaringsanlæg skal være placeret som angivet på oversigtskort

41) Udsprinklingsarealet skal som minimum være dobbelt så stort som opsamlingsarealet (arealet på det samlede plansiloanlæg, inklusive køreareal) dvs. 15.260 m².

42) Oversigtskort over udsprinklingsarealet skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Krav til etablering, afløb, hældning, højde mur, randbelægning / zone fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Afledning af vaskevand, påfyldning af brændstof

43) Al vask af maskiner og redskaber skal ske på en støbt plads med fast bund (vaskeplads), hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

44) Påfyldning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Renholdelse

45) Det skal sikres:

- At stalde, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene
- At stier og foderarealer holdes tørre
- At dyrene holdes rene
- At støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og
- At fodringssystemer holdes rene

Fluebekæmpelse

- 46)** På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse, jævnfør 'Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr', Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyrbrug

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.).

Lugt, støv, rystelser og lys

- 47)** Husdyrbruget må ikke give anledning til gener fra rystelser, lugt-, støv- eller lysgener, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.
- 48)** Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige gener fra rystelser, lugt-, støv- eller lysgener, der skønnes at være større, end der kan forventes, skal der, for ejers regning, indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støj

- 49)** Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelsesopholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag	Kl. 14-18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag	Kl. 07-18	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	1/2 time

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på husdyrbrugets bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

- 50)** Målinger eller beregninger til kontrol af, at vilkår om støj er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, hvis målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

- 51)** Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger.

Herning Kommunes vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende projektbeskrivelse med konsekvensvurdering er gennemgået, og vurderet fyldestgørende. Se miljøkonsekvensrapport (Bilag 3 **Oversigt over stalde**

Bilag 4 Oversigt over afløb og gener

Bilag 5) og indretning af stalde fremgår af Bilag 3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt, herunder ammoniak, lugt og BAT (Bedst Anvendelige Teknologi). Herning Kommune har stillet vilkår for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper og staldsystemer og BAT i de enkelte stalde/staldafsnit.

Ansøger har redegjort for, at overgangen til stipladsmodellen samt udvidelsen og ændringen i eksisterende anlæg er erhvervsmæssigt nødvendig, og at det ikke vil påvirke værdifulde bebyggelser, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke er i strid med kommuneplanen.

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte projektbeskrivelse redegjort for tiltag, der sikrer de omboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder: ammoniakemission fra stalde, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpepestoffer, samt ved driftsforstyrrelser og uheld.

Placering af nye stalde

Som udgangspunkt skal ny bygninger og anlæg placeres i umiddelbar nærhed af eksisterende bygninger eller anlæg, dette bl.a. for at undgå spredt bebyggelse i landzone.

Herning Kommune har derfor stillet vilkår til, i hvilken rækkefølge malkestalden og kostalden skal etableres (vilkår 15)). Herning Kommune vurderer dermed, at bygningsmassen forbliver samlet.

Beplantning og terræn

Herning Kommune har stillet vilkår til, at der skal etableres og vedligeholdes en skærmende beplantning langs det nordlige skel, på en strækning af minimum 200 m (Vilkår 19). Beplantningen skal bestå af minimum en række træer, som skal bestå af minimum 60 % eg eller en art, der i karakter og mulig størrelse svarer til eg. Planter flere rækker, kan der suppleres med buske og mindre træer. Beplantningen skal skærme for et direkte kig ind på de lange bygningsfacader.

Herning Kommune har stillet vilkår til, at der skal etableres og vedligeholdes et skærmende beplantningsbælte på minimum tre rækker langs ny ensilageplansilo og hele adgangsvejen, til øst for bebyggelsen. Beplantningen skal bestå af primært løvfældende arter af træer og buske, og mindst én række skal kunne nå en højde på minimum 7 m. i udvokset stand. Beplantningen skal skærme for indkig på pladsen med de omgivende betonmure.

Herning Kommune har stillet vilkår til, at terrænet efter byggeriet skal fremstå som før byggeriet (vilkår 18). Evt. overskudsjord fra byggeriet må ikke efterlades i dynger eller som volde.

Herning Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår skærmes for et direkte kig ind på de lange bygningsfacader samt at der skærmes for indkig på ensilageplansiloerne med de omgivende betonmure.

Herning kommune vurderer ligeledes, med de stillede vilkår, at terrænet og landskabet ikke ændres væsentligt efter byggeriet er færdigt.

Herning Kommune har stillet vilkår til, at der skal etableres og vedligeholdes et 6-rækket læhegn ved gyllebeholderne ud mod vejen (vilkår 21). Det er et vilkår, som er overført fra den gamle § 12 miljøgodkendelse fra 2011. Pt. er der ikke beplantning hele vejen op langs den store gyllebeholder.

Herning kommune vurderer, at med det stillede vilkår mindskes indkig mod gyllebeholderne ud mod vejen.

Materialevalg og farver

Herning Kommune har stillet vilkår til, at nye stalde skal opføres i materialer og farver svarende til eksisterende bebyggelse på ejendommen (vilkår 16).

Bygningerne på husdyrbruget fremstår hovedsageligt med røde facader/gavle med hvid gavlspids og grå tage. Ansøger oplyser, at staldenes udseende er ved at blive ændret, så de fremadrettet kommer til at fremstå i grå og hvide nuancer, bortset fra de murede vægge, som fortsat fremstår røde. Hus M og Hus R er således allerede blevet ændret. De nye stalde forventes opført i antracitgrå vægge i betonelementer eller sandwichpaneler, hvide gavltrekanter, hvide vinduer og døre og grå tage i sandwichpaneler eller fibercement

Herning Kommune har stillet vilkår til farvevalg og materialer (vilkår 16)

Herning Kommune vurderer, at med det stillede vilkår fastholdes en visuel sammenhæng i det samlede anlæg.

Ændret bygningsanvendelse og indretning

I forbindelse med, at det sker ændringer i anvendelse af HUS Q samt Hus EFG, har Herning Kommune stillet vilkår til, inden der sættes dyr ind på de nye produktionsarealer, at der skal søges og gives tilladelse til ændret bygningsanvendelse. I forbindelse med ansøgning afklares det, hvilke oplysninger, der skal indsendes. (vilkår 3) og 0.

Herning Kommune har desuden stillet vilkår til, at inden der indsættes dyr på de nye produktionsarealer, skal de overholde husdyrgødningsbekendtgørelsen krav med hensyn til indretning (vilkår 5) og 8) fx afløb/pumpe-sump fra dybstrøelsesarealer. Med de stillede vilkår vurderer Herning Kommune, at kommende produktionsarealer levet op til brand- og indretningskrav.

Herning Kommune gør desuden opmærksom på, at når de ønskede ændringer i indretning af stalderne er foretaget, må det ikke ændres tilbage uden forudgående godkendelse.

Dispensation fra husdyrbruglovens § 8, stk. 1 nr. 1 og 7

Vandboring – DGU 103.858

Hus M + R og HUS E+F+G er placeret mindre end 25 meter fra eksisterende boring DGU 103.858.

Da der er tale om en eksisterende stald og ændringen skyldes overgang til stipladsmodel, og en mindre ændring i eksisterende anlæg, hvor der både i ansøgt drift og nudrift vil være kvæg på produktionsarealet, vurderer Herning Kommune, at risiko for forurening af grundvandet ikke øges væsentligt. Således giver Herning Kommune dispensation for husdyrbruglovens § 8, stk. 1 nr. 1.

Da udgangspunktet er en afstand mellem stald og vandindvindingsboring på 25 meter, vil en eventuel erstatningsboring i fremtiden skulle overholde afstandskravet på de 25 meter (vilkår 12).

Herning Kommune gør opmærksom på, at kalvepladsen skal placeres mindst 25 m fra vandboringen.

Naboskel

Den nye malkestald ønskes placeret mindre end 30 meter fra naboskel mod nord, som er en bygningsløs matrikel. Ansøger har haft dialog med naboen omkring afstandskravet, og der er indsendt en erklæring til Herning Kommune, hvori naboen er indforstået med dispensationen vedrørende afstandskravet.

Herning Kommune vurderer, at placeringen af malkestalden ikke vil forværre de forureningsmæssige og hygiejnemæssige forhold herunder støv, støj, lugt og ammoniakfordampning i forhold til naboen.

Således giver Herning Kommune dispensation for husdyrbruglovens § 8, stk. 1 nr.7.

Herning Kommune har stillet vilkår til, at placering af malkestalden skal være minimum 23 meter fra naboskel mod nord og minimum 15 m fra vej (Bjergevej) (vilkår 9) og 10).

Udkørsler fra husdyrbruget

I forbindelse med de nye stalde og anlæg ønsker ansøger at etablere nye ud- og indkørsler til husdyrbruget. Herning Kommune har stillet vilkår til, at dette ikke må gøres, før der er søgt og givet tilladelse hos Herning Kommune (vilkår 11). Herning Kommune vurderer derfor, at der sikres mod uhensigtsmæssige ind- og udkørsler i forholde til trafik, omboende, larm, støj og hygiejniske forhold.

Teltoverdækning på gyllebeholdere

Der er i dag teltoverdækning på den største af gyllebeholderne, og da dette er en ammoniakreducerende tiltag, er der sat vilkår til at overdækningen bibeholdes.

Ansøger ønsker at have mulighed for evt. at sætte overdækning på den mindste beholder. Almindeligvis skal dette anmeldes til Herning Kommune. Herning Kommune vurderer dog, at der ikke vil være landskabelige påvirkninger ved dette, da der bl.a. er vilkår til beplantning, og at gyllebeholderne er placeret i umiddelbar nærhed af husdyrbrugets øvrige anlæg.

Der er derfor stillet vilkår til, at ansøger kan opsætte telt på den mindste gyllebeholder uden forudgående anmeldelse til Herning Kommune (vilkår 33). Teltoverdækningen skal have samme nuance som på den eksisterende. Herning Kommune gør opmærksom på, at teltoverdækning ikke kræver byggetilladelse hos Herning Kommune.

Udsprinkling af overfladevand fra ensilageopbevaringsanlæg

Ansøger ønsker at etablere nyt ensilageopbevaringsanlæg med tilhørende udsprinklingsanlæg inklusive opsamlingsstank.

Praksis på husdyrbruget bliver fremadrettet, at overfladevand fra opbevaring af ikke-saftgivende foder på det samlede ensilageopbevaringsanlæg udsprinkles på landbrugsjord, når forholdene tillader det (jorden ikke er vandmættet, frossen, snedækket mm). Herning Kommune har stillet vilkår om, at udsprinklingsarealet, som minimum skal være dobbelt så stort som opsamlingsarealet (arealet på det samlede plansiloanlæg, inklusive køreareal), dvs. ca. 15.260 m².

Der er desuden stillet vilkår til, at et oversigtskort over udsprinklingsarealet skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Med de ovenstående vilkår vurderer Herning Kommune, at udsprinkling af restvand kan ske uden væsentlig risiko for forurening af vandmiljøet.

Fyldning af gyllebeholdere

Herning Kommune har stillet vilkår til, at fyldning af gyllebeholderne skal ske indenfor normal arbejdstid, da gyllebeholderen ligger nærmere end 300 meter fra nærmeste nabo, og ikke er overdækket. Normal arbejdstid er defineret fra kl. 7.00 til 17.00 på hverdage.

Lugten fra de eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i ansøgningssystemet, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning, deraf vilkåret. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

Vaskeplads

Øst for gavlen til hus Q er der en vaskeplads. Vaskepladsen er lavet som et befæstet areal med afløb til gyllesystemet i stalden. Oversigt over afløbsforhold er angivet på Bilag 4. Ved vask af maskiner kan der være olie og andre forurenende stoffer, som vaskes af maskinen. Derfor skal vask af maskiner ske på befæstet areal med afløb til fortank / gyllesystem / gyllebeholder, hvilket der er stillet vilkår til (vilkår 43).

Herning Kommune gør opmærksom på, at sprøjter og tilhørende maskiner må vaskes i marken jf. vaskepladsbekendtgørelsen⁷. Herning Kommune vurderer, med det stillede vilkår, at vask af maskiner kan ske uden uden nævneværdig risiko for det omkringliggende miljø (jord, vand og natur).

⁷ Bekendtgørelse 2018-11-26 nr. 1401 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler

Tankning af brændstof

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof. Herning Kommune vurderer derfor, at tankning kan ske uden nævneværdig risiko for det omkringliggende miljø (jord, vand og natur).

Støj - Aktiviteter ved ensilageopbevaringsanlæggene samt malkning

De anbefalede mindsteafstande mellem husdyrbruget og nærmeste beboelse er baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Klassifikationen angiver, hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger, i et område for åben og lav boligbebyggelse.

Udgangspunktet er, at afstanden skal give en rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener, og at virksomheden ikke efterfølgende mødes med skærpede miljøkrav.

Klasse 1	0 m afstand	
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold)
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme
Klasse 7	500 m afstand	Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold

Det ansøgte husdyrbrug går ind under klasse 6, med en afstand på minimum 300 meter. Da der er naboer inden for 300 meter af husdyrbruget, kan det ikke udelukkes at der kan være støjpåvirkning ved nabobeboelse i forbindelse med foderblandingen og øvrige aktiviteter på husdyrbruget.

Ansøger oplyser, at der blandes foder på/ved ensilageopbevaringsanlæggene i tidsrummet 04.00-8.00 og at der malkes i tidsrummet 03.00 – 08.00. Oversigt over potentielle gener er angivet på Bilag 4, dog er den nye ensilage plads ikke med.

Herning Kommune har stillet vilkår til, hvor meget virksomheden må støje i givne intervaller (vilkår49). Støjens maksimalværdi må om natten (22.00 -07.00) ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Hvis Herning Kommune finder det påkrævet, fx i forbindelse med klager, skal der udføres støjmålinger af akkrediteret firma. Udgiften til støjmålinger påhviler ejer af husdyrbruget (Vilkår 50) og 51).

Med de stillede vilkår, vurderer Herning Kommune at naboer er beskyttet mod uacceptable støjgener fra husdyrbruget.

Natur

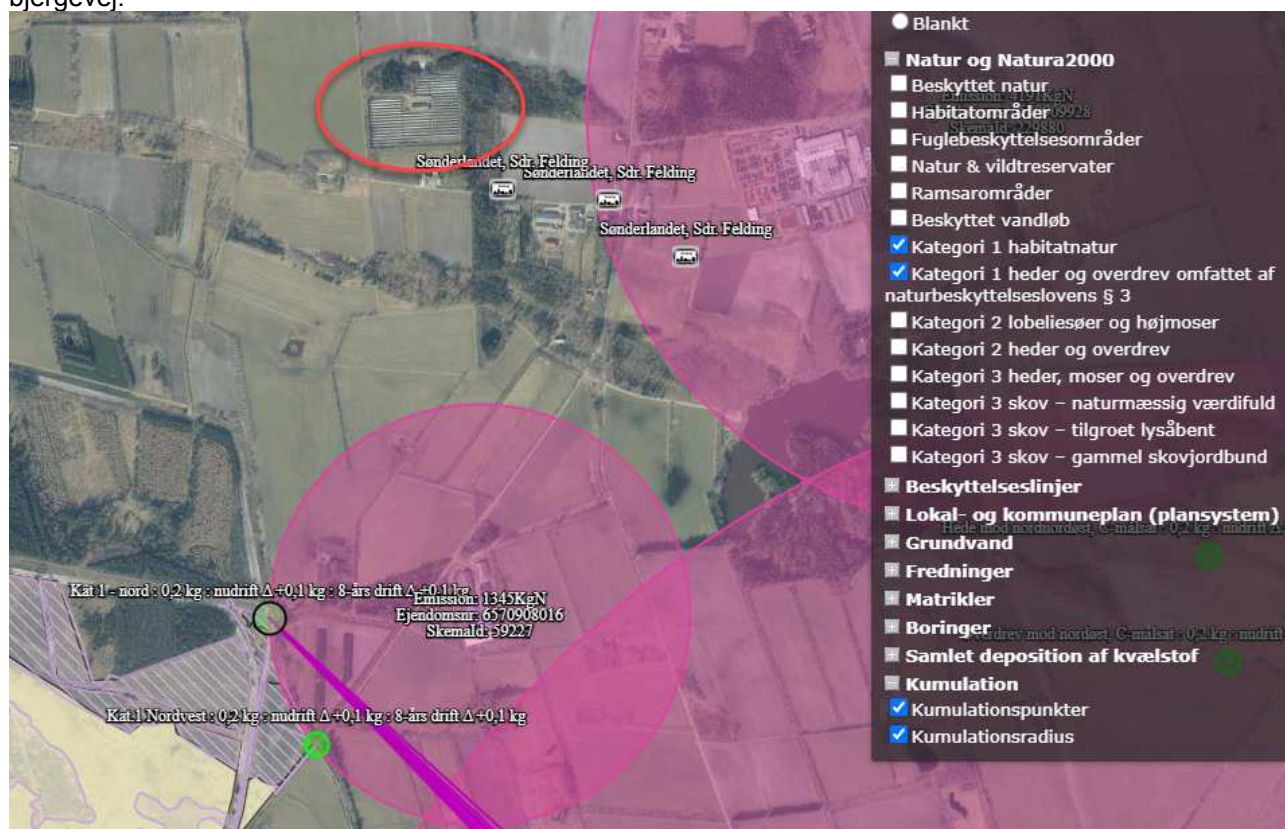
Kumulation til kategori 1 natur

Jævnfør. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 må den maksimale totaldepositionen af ammoniak til kategori 1 natur være mellem 0,2 og 0,7 kg N/ha/år, afhængig af, hvor mange andre husdyrbrug, der er i nærheden (kumulation). Der er ikke konkrete opdaterede beregningsmodeller i husdyrgodkendelse.dk til dette formål. Kommunen skal derfor vurdere, hvor mange relevante husdyrbrug, der er.

På Vesterbjergevej er der den produktionstilladelse til mink, hvor det vurderes, at der ved fuld produktion vil være en emission på ca. 8000 kg N/år. Afstanden til nærmeste kategori 1 natur er ca. 1200 m. Så længe der er en aktiv produktionstilladelse på minkbruget, vurderer Herning Kommune, at den skal tælles med i kumulationen. Herning Kommune har sendt forespørgsel til MST, men har endnu ikke modtaget svar.

På Blåbjergvej (kvæg) er der foretaget skift i dyretype i 2022. Emissionen for husdyrbruget er ikke beregnet i husdyrgodkendelse.dk i den forbindelse. Afstanden er ca. 450 m, og efter gennemgang af staldarealerne, angivet i "skift i dyretype" vurderer Herning Kommune, at emissionen fra husdyrbruget er over 750 kg N/ha/år. Herning Kommune vurderer derfor, at dette husdyrbrug også skal tælles med i kumulation.

Der er derfor foretaget beregning med kumulation fra to husdyrbrug i husdyrgodkendelse.dk, velvidende at det er absolut worst case. Totaldepositionen til naturpunktet er beregnet til 0,2 kg N/ha/år, afskæringskriteriet er netop 0,2 kg N/ha/år. Herning Kommune vurderer derfor, at beskyttelsesniveauet til kategori 1 natur er overholdt, og der er ikke foretaget yderligere beregninger i forhold til husdyrbrugene på Blåbjergvej og Vesterbjergevej.

Vurdering af kategori 3 – mose mod nordøst samt projektilpasning

I forbindelse med indsendelse af ansøgningen har der været korrespondance vedrørende ruheder, afgrænsning og tålegrænse af naturområdet (Figur 5). Herning Kommune har besøgt stedet i juli 2017 og senest i november 2021 (Bilag 2). Konklusionen af begge besigtigelser er, at ikke kan tillades en højere merdeposition end det generelle beskyttelsesniveau på 1 kg N/ha/år. Herning Kommune vurderer, at ruheden er middelbevoksning (Mk)⁸. For at overholde beskyttelsesniveauet til dette kategori 3 natur, blev det oprindelige projekt tilpasset og ansøgningen genindsendt i juli 2023. Med det tilpassede projekt vurderer Herning Kommune, at udvidelsen og ændringen af husdyrbruget kan se på en måde, sådan at den omliggende natur ikke bliver negativt påvirket. Herning Kommune har fastholdt tiltag til reduktion af gener og forurening med vilkår.

Figur 5 Foto af "mose mod nordøst". Merdepositionen af ammoniak er beregnet 1,0 kg N/ha/år

⁸ Pixi-bog – oplands- og naturtypeeksempler

[https://oldwiki.mst.dk/\(X\(1\)S\(of41j3zsqnxtidi55vxb3etu3\)\)/GetFile.aspx?File=/Faglige%20dokumenter/Natur-pixibog06032007.pdf](https://oldwiki.mst.dk/(X(1)S(of41j3zsqnxtidi55vxb3etu3))/GetFile.aspx?File=/Faglige%20dokumenter/Natur-pixibog06032007.pdf)

Bilag IV arter, ansvarsarter og økologisk funktionalitet

Der er ikke fundet bilag IV arter eller kommunale ansvarsarter indenfor 700 m fra de nye anlæg. Ansvarsarter er dyre- og plantearter, som Herning Kommune har et særligt ansvar for. Det kan være fordi arten er sjælden, enten i Danmark eller i resten af verden. Derfor skal Herning Kommune tage sig særligt af disse arter. Der fjernes ikke gamle bygninger eller træer og diger i forbindelse med projektet.

Herning Kommune vurderer derfor, at etablering af den nye kostald, malkestald og plansilo ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet for området. Herning Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

På ovenstående baggrund vurderer Herning Kommune, at overgangen til stipladsmodellen, samt udvidelsen og ændringer i eksisterende anlæg, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune og ophæver den gældende produktionstilladelse, fastsat i § 12 miljøgodkendelsen af 14. september 2011.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)⁹ med tilhørende bekendtgørelser: bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)¹⁰ og bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)¹¹ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Herning Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Herning Kommunes hjemmeside, i perioden 14. september 2023 til den 2. oktober 2023. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Herning Kommune har fremsendt udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til dem, som har anmodet herom, med mulighed for at kommentere udkastet i perioden 20. november 2023 til den 20. december 2023. Herning Kommune har modtaget to kommentarer til udkastet til afgørelsen. Kommentarerne omhandler hovedsageligt om mængden af tung trafik på Lyngholmsvej, vedligehold af Lyngholmsvej samt eventuelt ejendomsværditab.

Herning Kommune har gennemgået kommentarerne og vurderet ud fra bl.a. miljøstyrelsens vejledning og relevante klagenævnsafgørelser, at de indkomne kommentarer ikke påvirker om Herning Kommune kan meddele miljøgodkendelse til husdyrbruget på Lyngholmsvej 10, 7280 Sdr. Felding eller giver anledning til ændrede vilkår.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse og ændring af husdyrbruget på Lyngholmsvej 10, 7280 Sdr. Felding. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 16a i husdyrbrugloven.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser og høringer" og "Landbrug" fra den 19. januar 2024. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrbruglovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. **Det skal senest ske den 16. februar 2024**

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen, er udløbet i henhold til husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

⁹ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520, 2019-05-01, med efterfølgende ændringer.

¹⁰ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 443, 26-04-2023, med efterfølgende ændringer.

¹¹ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, nr. 2243, 2021-11-29, med senere ændringer.

Søgsmål

Denne afgørelse om miljøgodkendelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Alice Nielsen
Miljøsagsbehandler
Herring Kommune, Teknik og Miljø, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Lyngholmsvej 10, 7280 Sdr. Felding

Rådgiver

- Spiras v. miljøkonsulent Ulla Refshammer Pallesen

Omboende og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

- Bjergevej 42, 7280 Sønder Felding
- Bjergevej 75, 7280 Sønder Felding
- Lyngholmsvej 1, 7280 Sønder Felding
- Lyngholmsvej 10, 7280 Sønder Felding
- Lyngholmsvej 3, 7280 Sønder Felding
- Lyngholmsvej 4, 7270 Stakroge
- Lyngholmsvej 6, 7270 Stakroge
- Lyngholmsvej 8, 7270 Stakroge
- Vardevej 154, 7280 Sønder Felding
- Vardevej 156, 7280 Sønder Felding
- Vardevej 158, 7270 Stakroge
-

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §84

Ansøger

- Lyngholmsvej 10, 7280 Sdr. Felding

Rådgiver

- Spiras v. miljøkonsulent Ulla Refshammer Pallesen

Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald er i høringsperioden blevet gjort opmærksom på at meddelelse af afgørelsen sker ved offentlig annoncering på Herning Kommunes hjemmeside.

- Lyngholmsvej 6, 7270 Stakroge
- Lyngholmsvej 8, 7270 Stakroge

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §85

- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §86

- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Herning
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Herning
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens § 87

- Dansk Ornitologisk Forening
- Friluftsrådet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Det Økologiske Råd
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark
- Foreningen Greenpeace Danmark

Andre:

- Herning Museum
- Styrelsen for Patientsikkerhed

Oversigt over bilag

Bilag 1 Dispensationer – overført

Bilag 2 Naturvurdering

Bilag 3 Oversigt over stalde

Bilag 4 Oversigt over afløb og gener

Bilag 5 Miljøkonsekvensrapport

Bilag 1

Dispensationer fra § 12 2011

Ansøger har fået dispensation til at bygge den nye kostald, ST-60932, hus R, tættere ud til offentlig vej, dvs. Bjergevej, end de 15 meter.

Kostalden kommer til at ligge cirka 13 meter fra vejen. Endvidere er der søgt om at lave et befæstet areal foran den nye kostald ud til Bjergevej. Det er der givet lov til af Herning Kommunes Vej og Park afdeling på betingelse af, at det befæstede areal ikke bruges som en udkørsel, men kun bruges ved intern kørsel på egen bedrift. Det er ansøger indstillet på.

Herning
Kommune

Naturvurdering af beskyttet natur

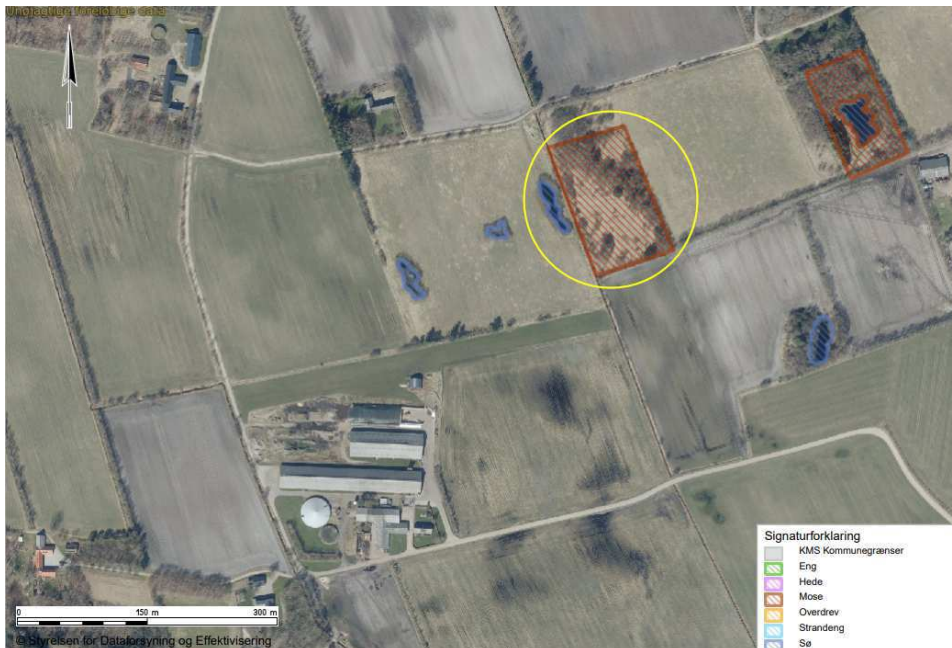
Jf. skemanr. 200737 modtager ”mose mod nordøst” 1,6 kg N/ha/år i merdeposition i 8-års drift. Mosen er markeret med gul cirkel på luffoto.

Natur og Grønne områder
Rådhuset, Torvet
7400 Herning
Tlf: 9628 2828
www.herning.dk

Sagsnummer:
09.17.00-P19-20-21

Kontaktperson:
J. Kith Skovgaard
Direkte mobil 4010 5705
ngojs@herning.dk

Dato: 23-11-2021

Mosen er besigtiget den 19. juli 2017 og rummede arter, der viser næringsfattige forhold. Flere af de registrerede arter ligger med lav Ellenberg N-værdi, hvilket indikerer næringsfølsomhed. Arter som hedelyng*, smalbladet kæruld*, mosepors*, alm. star*, tyttebær, lyngsnerre, klokkelyng*, tormentil*, smalbladet mangeløv*, krybende hestegræs, markfrytle, mangelblomstret frytle* og revling* har alle Ellenberg-N værdier under 3. Derudover er flere af arterne positiv-arter, der viser god naturværdi (markeret med * ved artsnavnet).

Mosen er besigtiget igen den 22. november 2021 og her var udbredelsen af blåtop dominerende. Der sås klokkelyng og sphagnumarter på de steder, hvor blåtop endnu ikke var dominerende og der var sporadisk forekomst af hedelyng under blåtoppen. Nogle steder stod der åbent vandspejl mellem blåtoppe og her stod der bl.a. smalbladet kæruld.

Blåtop er en græsart, der er tilbøjelig til at brede sig voldsomt, hvis betingelserne er til stede. På næringsfattige biotoper vil kvælstofbelastning medføre blåtopdominans, hvor arten med sin vækstform hurtigt vil eliminere de øvrige knap så konkurrencesterke arter. Artslisten indikerer en næringsfattig mose, oprindeligt med fine næringsfølsomme arter, der i dag er under kraftig tilgroning af blåtop pga. kvælstofpåvirkning. Derfor vurderes mosens tålegrænse at være overskredet med den eksisterende kvælstofbelastning.

Naturtypen 'moser o.lign' har en tålegrænse på 5 – 30 kg N/ha/år¹ afhængig af tilstand og mosetype. Baggrundsbelastningen i området er registreret til 13,5² kg N/ha/år som et gennemsnit af de sidste tre registreringsår. På baggrund af mosens tilstand med udpræget blåtopdominans vurderes tålegrænsen at være overskredet og tålegrænsen ligger derfor under 13,5 kg N/ha/år.

På den baggrund vurderes, at der ikke kan tillades en højere merdeposition end det generelle beskyttelsesniveau på 1 kg N/ha/år.

Kig ud over mosen med kraftig blåtopdominans (brunt, vissent græs)

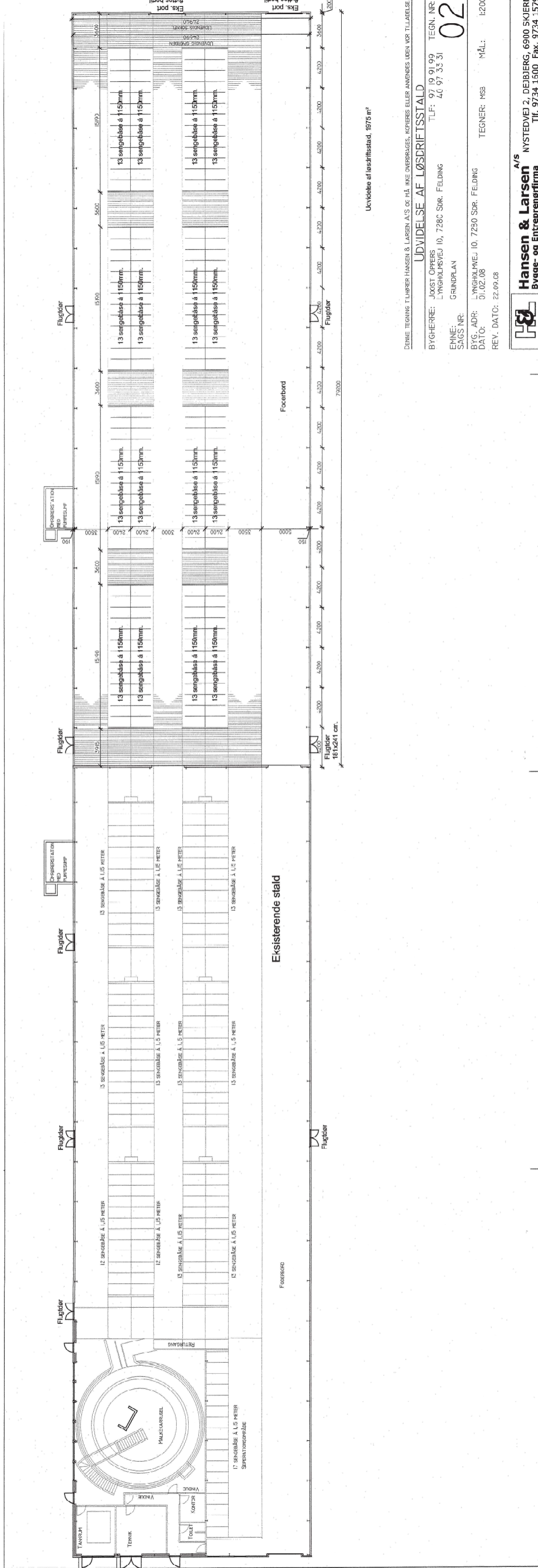
Små overskyggede eksemplarer af hedelyng mellem blåtoppene

Hvor blåtop ikke dominerer, ses gode bestande af klokkel yng.

¹ Jf. de harmoniserede tålegrænser.

² Totalkvælstof (kg N/ha/år): 12,8 (2018), 13,9 (2017) og 13,9 (2016).

Udviklete af løsningsstald, 1875 m²

DERNE TEKNISKE TILBUDS HANSEN & LARSEN A/S OG MÅ IKKE OVERDRAGES, KOPIERES ELLER ANVendes UDEN VOR TILLADELSE

UDVIDELSE AF LØSSTIFTSSTALD

BYGGERE: JOOST OPPEERS
 LYNHOLMSVEJ 10, 7280 SDR. FELDING
 EMNE: GRUNDPLAN
 SAGS NR: 97 19 91 99
 TLF: 40 97 33 31

TEGN. NR: 02

BYG. ADR: LYNHOLMSVEJ 10, 7250 SDR. FELDING
 DATO: 01.02.08
 REV. DATO: 22.09.08
 TEGNER: MSB
 MÅL: 1:200

Hansen & Larsen A/S
 Bygge- og Entreprenørfirma

NYSTEDVEJ 2, DEJBJERG, 6900 SKJERL
 Tlf. 9734 1500 Fax. 9734 1575

Produktionsaral, Lyngholmsvej 10

M - kostald	Længde	Bredde	Antal	Areal
Spalteareal med 154 senge	58,3	19,6		1143
Spalteareal med 17 senge syd for karrusel	20,45	19,6		401
Fratrukket nakkebom	1,15	0,75	154	133
Fratrukket nakkebom	1,15	0,9	17	18
Produktionsareal, Spalter, køer og kvier				1393

Stald eksklusiv foderbord, fratrukket malkestald og nakkebomme (17 nakkebomme på 0,9 m og 154 nakkebomme på 0,75 m)

R - kostald	Længde	Bredde	Antal	Areal
Spalteareal	79,2	19,6		1552
Fratrukket nakkebom	1,15	0,75	208	179
Produktionsareal, Spalter, køer og kvier				1373

Q - kviestald	Længde	Bredde	Antal	Areal
Sengebåse, nordlig side	39,9	10,5		419
Fratrukket nakkebom, nordlig side			61	61
Sengebåse, Sydlig side	39,9	12,6		503
Fratrukket nakkebom, sydlige side			72	72
Dybstrøelsesareal	8	10,5		84
Ny sengebåseareal, nordlig side	26,7	10,5		280
Ny sengebåseareal, nordlig side	26,7	12,6		336
Produktionsareal, Spalter (nudrift)				788
Produktionsareal, Dybstrøelse (nudrift)				84
Produktionsareal. Fast drænet gulv (Ansøgt)				617

Længde: Taget udgangspunkt i tegning

Ringkanalen forlænges og herover lægges fast gulv med maks. 5 % lysningsareal, 2 % hældning og skraber

Ringkanalen forlænges og herover lægges fast gulv med maks. 5 % lysningsareal, 2 % hældning og skraber

Produktionsarealer, Spalter lavet om til dybstrøelse (Ansøgt)	503
Produktionsareal, Spalter (Ansøgt)	358
Produktionsareal, Dybstrøelse (Ansøgt)	84

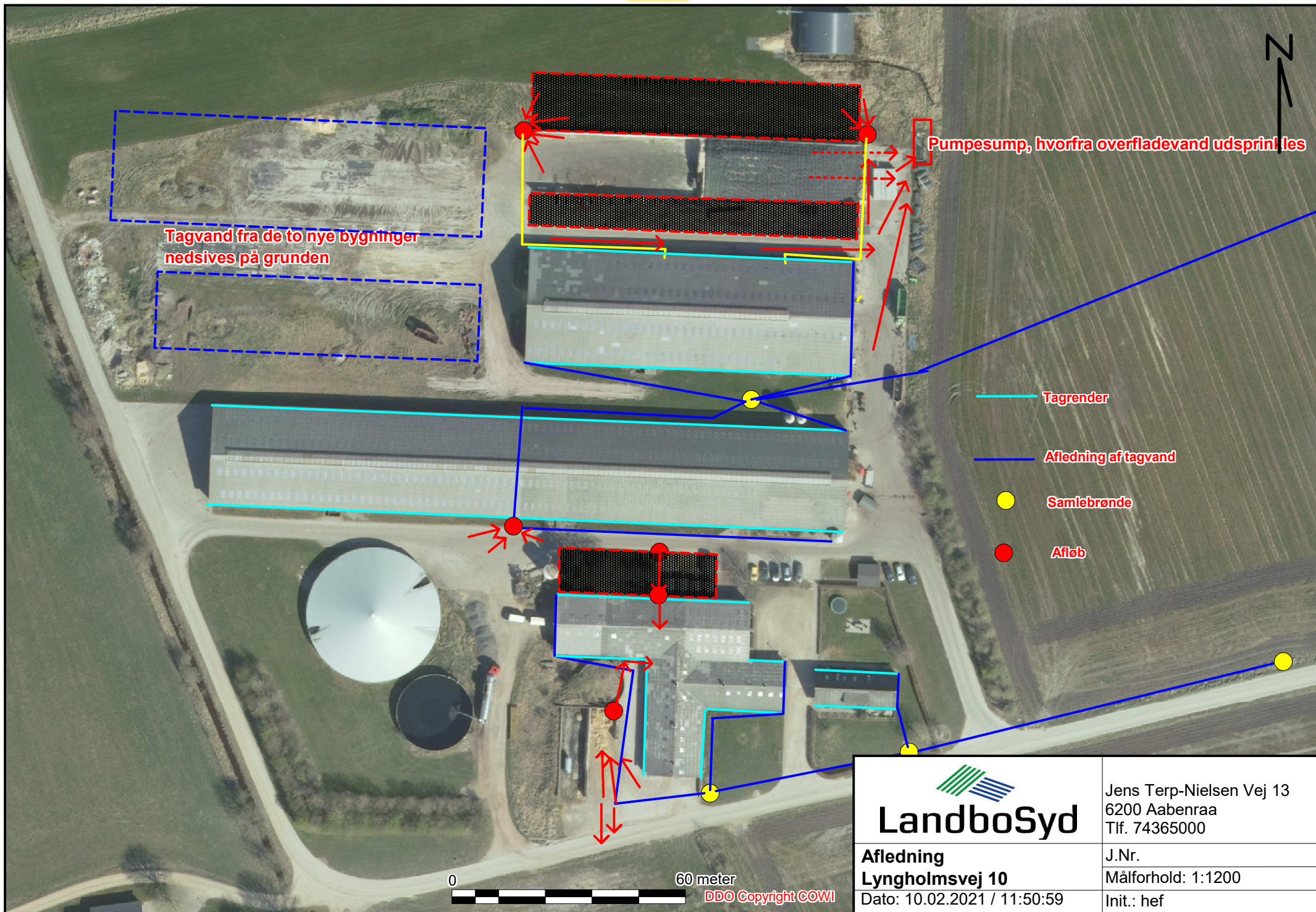
I scenarieberegning 225271 fremgår der 358 m2 spalter og 503 m2 med dybstrøelse, mens der i skema 200737 fremgår 861 m2 med spalter

E+F+G Stald kun til kalve	Længde	Bredde	Antal	Areal
Dybstrøelsebokse (42 enkelt bokse)	1,3	1,1	42	60
Dybstrøelseboks	2,5	7,3	1	18
Dybstrøelseboks	2,5	8,5	1	21
Dybstrøelseboks	2,5	8,5	1	21
Dybstrøelseboks (3 stk.)	3,8	3,1	3	35
Dybstrøelseboks	3,4	7,9	1	27
Dybstrøelse til småkalve i alt				183
Dybstrøelse, kælvning	16,5	14,5		239
Spalteboks, mod syd.	3,4	21,8		74
Nyt dybstrøelseareal, 2 nye bokse	9,2	3,8		34,96
Produktionsareal, Spalter (nudrift)				74
Produktionsareal, Dybstrøelse, kalve (nudrift)				183
Produktionsareal, Dybstrøelse, køer (nudrift)				239
Produktionsareal, Spalter, Flex alle kvæg (Ansøgt)				74
Produktionsareal, Dybstrøelse, kalve (Ansøgt)				183
Produktionsareal, Dybstrøelse, Flex alle kvæg (Ansøgt)				274

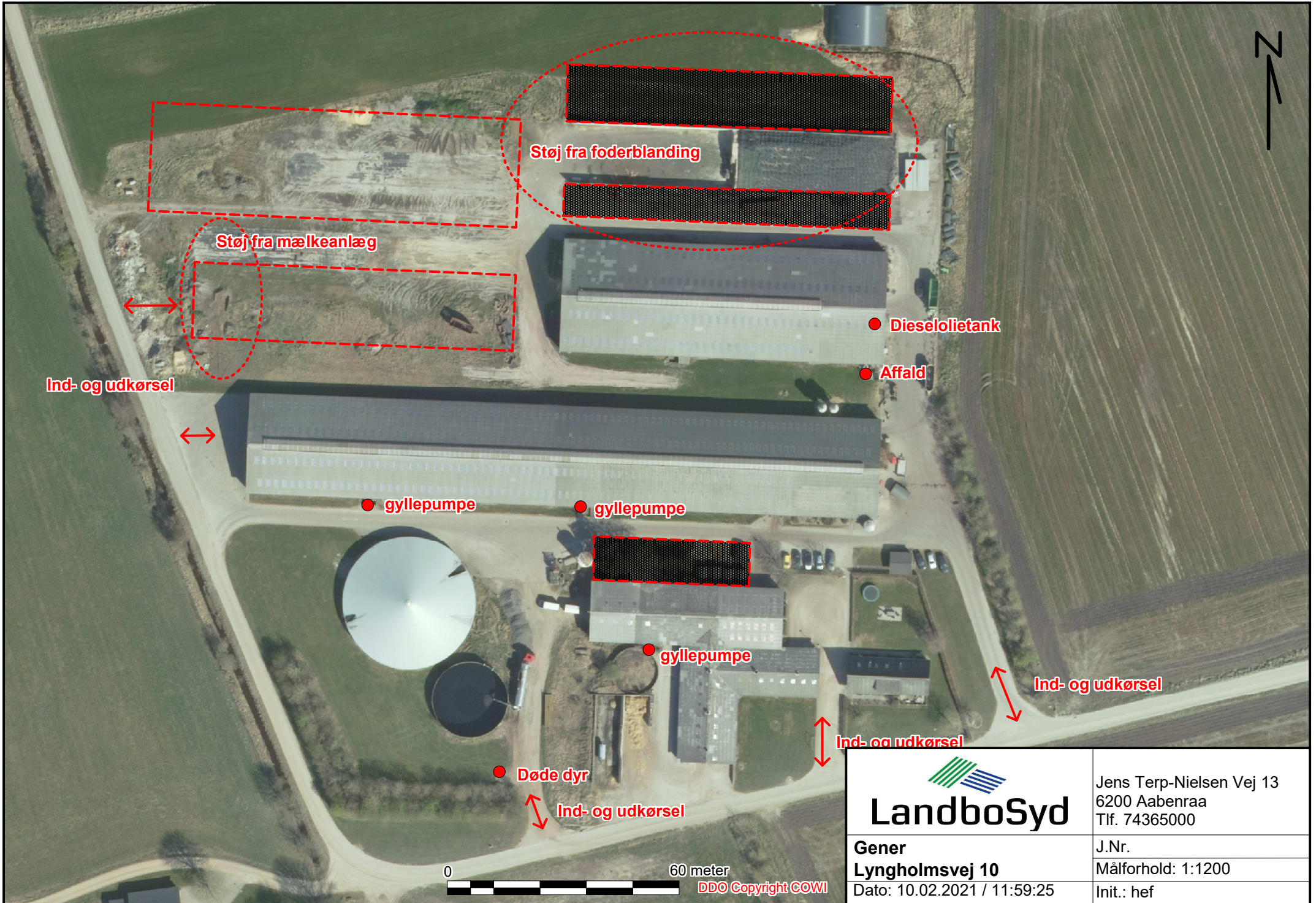
Ny kalveplads	Længde	Bredde	Antal	Areal
Kalvehytter	4,2	2,8	6	71
10 nye kalvevogne	7,2	1,65	10	119
Produktionsareal, Dybstrøelse, kalve				189

Ny malkestald U	Længde	Bredde	Antal	Areal
Fast gulv, køer	37	9,09	1	336
Produktionsareal, fast drænet gulv, køer				336

Ny stald V	Længde	Bredde	Antal	Areal
Fast gulv, køer				2450
Produktionsareal, fast drænet gulv, køer				2450

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1200
Aflodning Lyngholmsvej 10	Init.: hef
Dato: 10.02.2021 / 11:50:59	

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1200
Gener Lyngholmsvej 10	Init.: hef
Dato: 10.02.2021 / 11:59:25	

0 60 meter
DDO Copyright COWI

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

**Søvang Lyngholmsvej 10
7280 Sønder Felding**

Ansøgning om udvidelse af malkekvægsproduktion
Skema 200737 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Søvang Dairy ApS Lyngholmsvej 10 7280 Sønder Felding
Husdyrbrugets adresse	Lyngholmsvej 10 7280 Sønder Felding
CVR-nummer	42507636
CHR-nummer	58080
Kommune	Herning Kommune
Ejendomsnummer	6570908960
Matrikel-nr.	Matrikel 19k Sønderlandet, Sdr. Felding
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Tolvalenvej 26, 7260 Sønder Omme Blåbjergvej 1, 7280 Sønder Felding Fjelstrupvej 11, 6920 Videbæk
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	200737
Rådgiver	Ulla Refshammer Pallesen Spiras (LandboSyd), CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: upa@landbosyd.dk Tlf.: 7436 5043 / 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Lyngholmsvej 10, 7280 Sønder Felding.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget efter Husdyrbrugloven¹

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og er en videreudvikling af Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. Det er valgt at samle beskrivelserne og vurderingerne i samme afsnit. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen. I afsnit, hvor der er behov for at foretage en vurdering af påvirkningen af det omgivende miljø, afsluttes afsnittet med en vurdering heraf. I afsnit hvor der kun står faktuelle oplysninger og der ikke er behov for en vurdering, er dette udeladt.

Tabeller og figurer i form af skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk samt kort tegnet af Spiras i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til miljøkonsekvensrapporten er der ud over de indsatte bilag sidst i dokumentet indsendt bilag til kommunen i form af en opgørelse af produktionsarealerne, en kapacitetsberegning samt en naboerklæring i forhold til afstand mellem den nye malkestald og skel. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med indbyggede bilag i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 443 af 26/04/2023

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	1
Forord / læsevejledning	2
1. Indledning	5
1.1 Metode og manglende viden (F6).....	5
2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)	6
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø	8
3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)	8
3.1.1 Produktionsarealer	9
3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	12
3.1.3 Drift af anlægget.....	14
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a).....	14
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)	16
3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4).....	16
3.4.1 Landskab	16
3.4.2 Kulturarv	17
3.4.3 Materielle goder	17
3.4.4 Afstandskrav	18
3.4.5 Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.....	21
3.4.6 Jordarealer og jordbund (D1c)	21
3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d).....	21
3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c).....	27
3.7 Lugtemission (B6, B4, E1b).....	29
3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)	31
3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c).....	31
3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c).....	32
3.8.3 Støv (B7, E1b).....	32
3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c).....	32
3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)	33
3.8.6 Transporter (B7, E1b).....	33
3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)	34
3.9.1 Døde dyr (B8)	34
3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c).....	35
3.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8).....	36

3.9.4	Råvarer (B7)	36
3.9.5	Energiforbrug (B8, F1c)	37
3.9.6	Vandressourcen og vandforbrug (B8)	38
3.9.7	Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)	39
3.10	Klima (F4, F5f)	40
3.11	Forslag til egenkontrol (B7)	43
3.12	BAT-Ammoniakemission (B9, F5g)	43
3.13	Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)	45
3.14	Overvågning (F7)	46
3.15	Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)	46
3.16	Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)	46
3.17	Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)	47
3.18	Erhvervsmæssig nødvendighed	48
4.	Oplysninger om konsulenten (E3)	48
5.	Konklusion	49
6.	Referenceliste (F10)	50
7.	Bilag	50

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver husdyrproduktionen på Lyngholmsvej 10, 7280 Sønder Felding. Husdyrbruget har i dag en miljøgodkendelse til 370 malkekøer, 92 småkalve, 121 opdræt og 185 tyrekalve til 55 kg.

Den nuværende ansøgning om miljøgodkendelse er indsendt første gang d. 9. marts 2021. Der har efterfølgende været drøftelse med kommunen om den maksimale tilladte merdeposition til en nærliggende mose. Efter afklaring af dette er der sket tilpasning af produktionsarealenes størrelse og placering af ny stald, malkestald og ensilageplads er ændret.

Ansøgningen omhandler dels en miljøgodkendelse efter de nugældende regler til fri produktion i de eksisterende lovligt etablerede stalde inden for de ansøgte gulv- og dyretyper og dels mulighed for at ændre gulvtyper og udvide med yderligere produktionsareal i eksisterende stalde.

Staldopmålinger er foretaget af Joost Oppers og Spiras. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra Joost Oppers, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

1.1 Metode og manglende viden (F6)

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgenafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalder, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen i Husdyrgodkendelse.dk foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

I forhold til drivhusgasemissioner så foreligger der for landbrug ikke præcise redskaber til kvantificering af drivhusgasemissioner og specielt ikke for metan og lattergas. Med hensyn til CO₂-udledning har koncernen, hvor husdyrbruget indgår, fået udarbejdet en ESG-rapport og forventer endvidere at få tilladelse til benytte Arlas klimatjek, hvori der også indgår beregning af beregnet CO₂-udledningen.

2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)

Det er valgt at skrive et læsevenligt resume, der beskriver de væsentligste forhold på husdyrbruget og ændringer som følge af udvidelsen frem for at skrive et resume af de enkelte underpunkter i miljøkonsekvensrapporten.

Definitioner mv.

Husdyrbrugloven: Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrgodkendelse.dk: Et elektronisk ansøgningssystem som miljøgodkendelse af husdyrbrug skal ansøges gennem, som bl.a. beregner udledning og nedfald fra ammoniak og lugt.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Lyngholmsvej 10, 7280 Sønder Felding. Husdyrbruget har en miljøgodkendelse fra d. 14. september 2011 til et dyrehold på 370 malkekøer, 92 småkalve, 121 opdræt og 185 tyrekalve til 55 kg.

Ansøgningen er indsendt for at få mulighed for at få en ny godkendelse til fri produktion i eksisterende stalde, foretage mindre ændringer i eksisterende stalde samt at etablere en ny malkestald en ny kostald og en ny ensilageplads.

Efter udvidelsen, vil der i staldanlægget være plads til et dyrehold på ca. 700 køer, småkalve fra 0-3 måneder og kvier fra 22-23 måneder, mens kalve og kvier fra 3-22 måneder flyttes til andre husdyrbrug.

Landskabelige forhold

Ejendommen ligger på Lyngholmsvej 10, 7280 Sønder Felding. Ejendommens eksisterende bygningsmasse og den nye malkestald, kostald og ensilageplads mv. vil komme til at ligge samlet sammen med de eksisterende bygninger.

Den nye malkestald, stald og plansilo vil kunne ses fra Bjergevej, men vil opleves som en del af den samlede bygningsmasse, da udvidelsen sker parallelt med de eksisterende stalde og i forlængelse af med den eksisterende kviestald. Malkestalden og den nye stald vil blive udformet i samme materialevalg som de eksisterende stalde.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes. Lugtgeneafstandene er de afstande, et husdyrbrug skal holde til nærmeste naboer, der ikke har landbrugspligt, samlet bebyggelse samt byzoner og sommerhusområder.

Støj, rystelser og vibrationer fra husdyrbrugets bygninger og faste installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer pga. typen af kilderne og afstanden til naboerne.

Pga. placeringen og arten af lyskilder vil naboer ikke kunne blive generet af lysgener.

Fluer og skadedyr bekæmpes og døde dyr opbevares overdækket ind til afhentning.

Støv vil primært være fra transporter. Transport til og fra husdyrbruget sker nærmeste overkørsler til Lyngholmsvej og Bjergevej. Veje fejes efter kørsel, når der er behov for det.

Samlet set vurderes husdyrbruget i forhold til omgivelserne ikke at medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Husdyrgødning

Der produceres gylle og dybstrøelse på husdyrbruget. Udbringning af gylle foretages af en maskinstation med nedfælder og gødningsspreader. Der er planer om på sigt at få alt gylle og dybstrøelse afgasset på et biogasanlæg.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med. Kravene er fastsat som maksimale mængder kvælstof (kvælstof er en bestanddel af ammoniak).

Ammoniaknedfald kaldes deposition og beregnes som kg kvælstof pr. hektar pr. år. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1, kategori 2 og kategori 3 natur overholdes. Kategori 1 og 2 natur er de mest sårbare naturtyper, hvor der er totaldepositionskrav til. Kravene ligger på maksimalt 0,2-1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Beregningerne viser, at der er maksimalt 0,2 kg kvælstof pr. hektar pr. år til både kategori 1 natur og kategori 2 natur.

I forhold til kategori 3 natur, som er mindre heder og overdrev samt visse moser og skove, er der en maksimal forøgelse af ammoniakdepositionen (merdeposition) på 0,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år som følge af udvidelsen. Til øvrige naturtyper er der en maksimal merdeposition på 3,1 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Den almindelige betragtning er, at en merdeposition på 1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år ikke kan medføre en tilstandsændring af et almindeligt naturområde. Det mest restriktive krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en maksimalt merdeposition på 1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Naturområdet, der modtager 0,1-3,1 kg kvælstof pr. hektar pr. år er et mindre vandhul nord for husdyrbruget. Vandhullet modtager i forvejen en stor mængde kvælstof fra de marker, der hælder ned mod vandhullet.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃-N/år, er der krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til at minimere miljøbelastninger. Der er fastsat krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvad man skal foretages sig i forbindelse med uheld med olie, kemikalier og gylle eller brand. Beredskabsplanen indeholder relevante kontaktoplysninger samt oversigtskort over husdyrbruget med angivelse af relevante oplag, flugtveje, slukningsmateriel mv.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Såfremt ansøgningen om ændringerne mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget må fortsætte med den nuværende produktionstilladelse.

Da beskyttelsesniveauerne for lugt og ammoniak overholdes, og der ikke er naboer i nær tilknytning af husdyrbruget, der kan blive generet af husdyrbrugets drift, er der ikke foretaget beregninger for alternative placeringer af den nye kostald. Da køer skal gå over i malkestalden for at blive malket, er det vigtigt, at malkestalden ligger i tilknytning til alle kostalde.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Endvidere beskrives forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

Hvor det er relevant efterfølges emnerne af en vurdering af det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)

Husdyrbrugets bygningssæt ligger samlet på den østlige side af Bjergevej og nordlige side af Lyngholmsvej.

De ældste bygninger består af et sammenbygget staldanlæg opført i perioden 1962-1972. Nord for disse bygninger er der opført to kvægstalde i perioden 2002-2008. Disse stalde er opført med delvis åbne langsider med hvide gardiner, røde metalplader, røde murstensvægge samt hvide gavltrekanter. Staldenes udseende er ved at blive ændret, så de fremadrettet kommer til at fremstå i grå og hvide nuancer, bortset fra de murede vægge, som fortsat fremstår røde. Hus M og Hus R er således allerede blevet ændret. De nye stalde forventes opført i antracitgrå vægge i betonelementer eller sandwichpaneler, hvide gavltrekanter, hvide vinduer og døre og grå tage i sandwichpaneler eller fibercement.

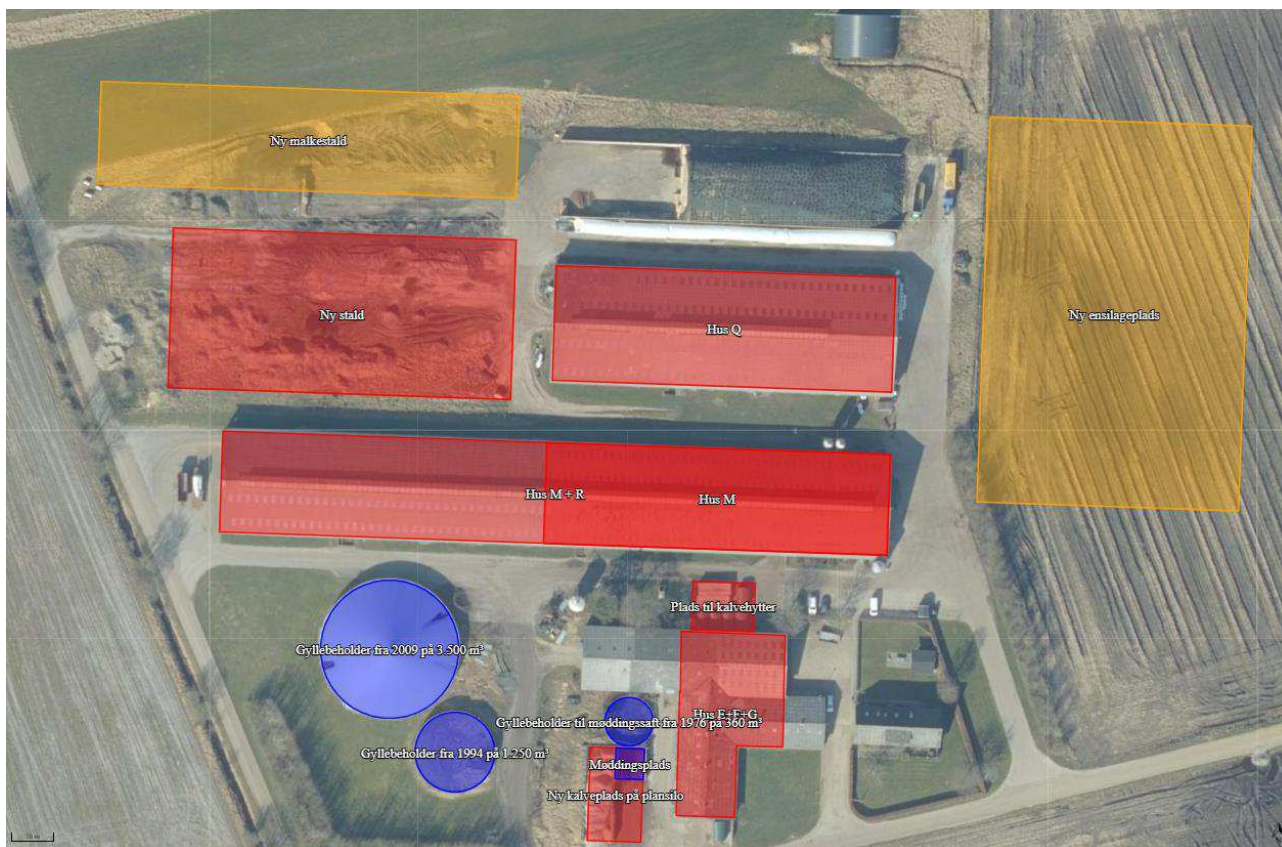
Den nye malkestald vil få tidssvarende kontor- og personalefaciliteter med kontorer, mødelokaler, kantine og omklædninger med bad og wc foruden diverse depotrum samt teknik- og kemirum.

Placering af den nye malkestald og kostald er valgt ud fra ønsket om at holde bygningssættet samlet samt at opnå en funktionel driftsmæssig sammenhæng mellem bygningerne. Det er valgt at etablere den nye stald som en selvstændig bygning af hensyn til brandkrav. Der vil komme drivgange mellem de nye bygninger og de eksisterende stalde. Placeringen er ikke endeligt fastlagt, og drivgangene er derfor ikke indtegnet på bilag 1. Da gangene rengøres senest 4 timer efter dyrene har forladt gangene, er gangene ikke produktionsarealer, og skal derfor ikke indtegnes i ansøgningsskemaet.

Størstedelen af udenomsarealerne er anlagt med SF-sten, asfalt, beton eller udlagt med stabilgrus, således at den daglige transport på husdyrbruget ikke besværliggøres af opkørte transportveje. De eksisterende ensilagepladser er placeret nord for Hus Q. Da der ikke er langt til naboskel, er det valgt at anlægge en stor ny ensilageplads med tilhørende udsprinklingsbeholder øst for Hus Q og M.

Fremadrettet skal dyreholdet på husdyrbruget bestå af, køer, kælvekvier og småkalve ca. 0-3 mdr., mens kalve 3-6 mdr. og 6-22 mdr. flyttes til andre husdyrbrug på Blåbjergvej 1 i Sønder Felding, Fjelstrupvej 11 i Videbæk samt Tolvalenvej 26 i Sønder Omme. På Tolvalenvej 26 går desuden goldkøer samt ca. 160 malkekøer.

Bygninger mv. ses af figur 1 samt af bilag 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde, opbevaringsanlæg mv.

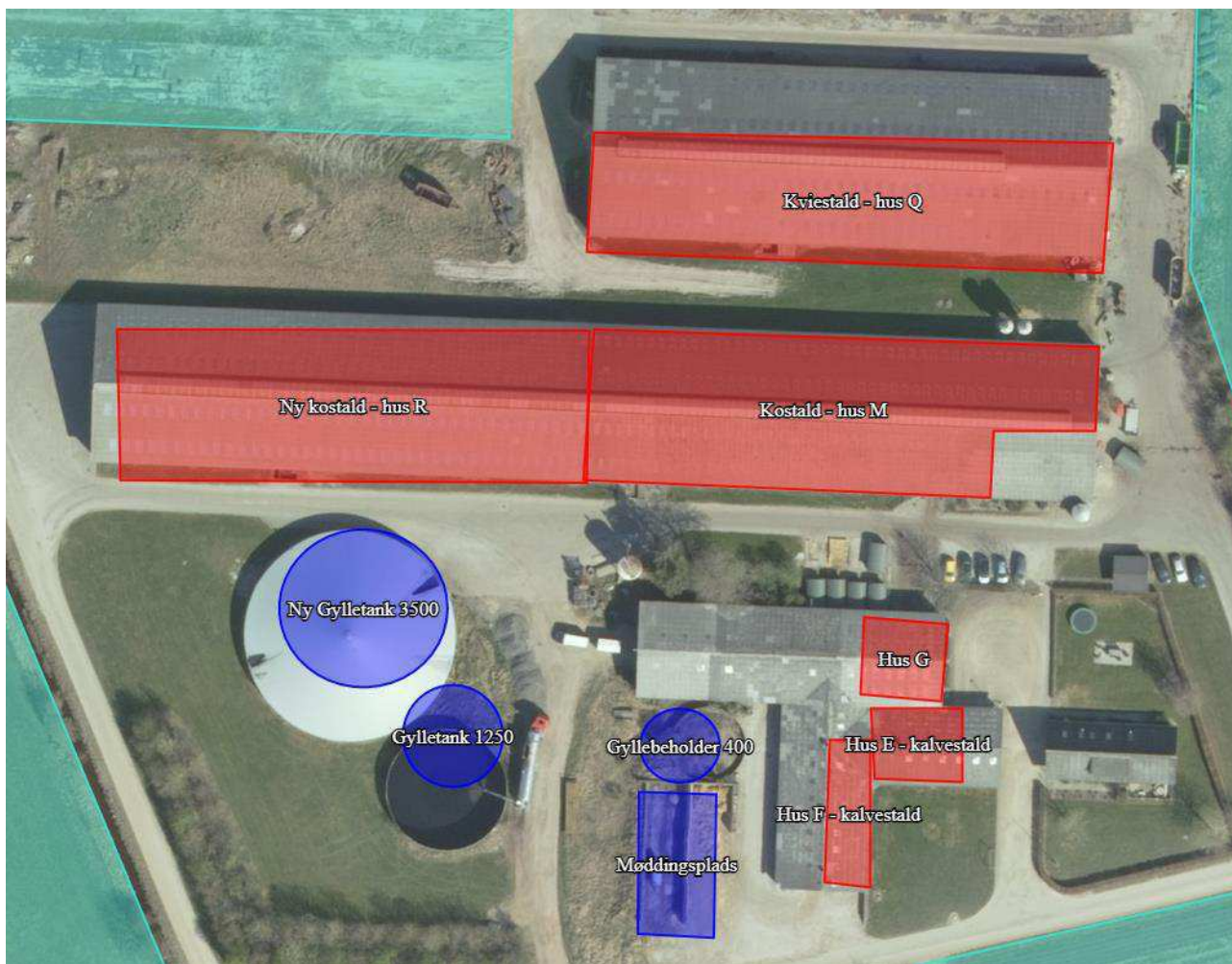
3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden. Der er udarbejdet et regneark med produktionsarealerne. Der er ikke vist udegående dyr i det gamle ansøgningsskema i Husdyrgodkendelse.dk, hvorfor der ikke er vist udegående dyr hverken i 8 års drift, nudrift eller ansøgt drift.

8 års drift og nudrift

Den 14. september 2011 meddelte Herning Kommune en §12 miljøgodkendelse til en større udvidelse af husdyrproduktionen. Denne miljøgodkendelse var en genbehandling, efter at miljøgodkendelsen fra 2008 blev hjemvist af Miljøklagenævnet. Godkendelsen omfattede en ny tilbygning til den eksisterende kostald, en ny gyllebeholder, en ny ensilageplads samt udvidelse i eksisterende bygninger. Godkendelsen er udnyttet.

I det gamle ansøgningsskema og i genbehandlingsskemaet (skema 1822 og 20131) fra 2008 og 2011 var staldenes placeringer mere eller mindre forregnede, formodentlig pga. at baggrundskortene i det første Husdyrgodkendelse.dk ikke var optimale. De den gang indtegnede placeringer fremgår af figur 2. Staldene er i figur 1 vist med deres korrekte placering og stald E, F og G er indtegnet som en samlet stald, da dette stald-anlæg er sammenbygget. Det vurderes, at den tidligere fortegnelse af bygningerne ikke har betydning for denne ansøgning. Kommunen har i forhold til Hus Q meddelt byggetilladelse til den etablerede større stald på 2.350 m².

Figur 2: Oversigt over staldanlægget indtegnet i miljøansøgning fra 2011 (skema 20131)

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Kviestald - hus Q	2324	Naturlig ventilation	3 m	(#16467) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	788
				(#16466) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	84
Kostald - hus M + R	4015	Naturlig ventilation	3 m	(#180195) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2766
Hus E+F+G	947	Naturlig ventilation	3 m	(#179485) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	239
				(#179483) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	183
Sum						4060

Tabel 1: Stalde, staldstørrelser, ventilationstype og højde, dyre- og gulvtype, udegående dyr og størrelse af produktionsarealer i ansøgt drift i nudrift og 8 års drift

Ansøgt drift

I forbindelse med denne ansøgning ansøges der om lovliggørelse af en kalveplads nord for Hus E+F+G, at ændre en del af produktionsarealet fra spalter til dybstrøelse og inddrage et disponibelt areal til produktionsareal i Hus Q, at etablere et ekstra produktionsareal i Hus E+F+G, at opstille kalvehytte på dele eller hele møddingspladsen/plansiloen syd for den lille gyllebeholder samt at opføre en ny kostald. Endvidere ansø-

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Hus Q	2324	Naturlig ventilation	3 m	(#610967) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	250
				(#610523) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	464
				(#609374) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	430
				(#609373) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	84
Kostald - hus M + R	4015	Naturlig ventilation	3 m	(#19553) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	2766
Hus E+F+G	947	Naturlig ventilation	3 m	(#419899) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	35
				(#179268) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	422
Plads til kalvehytter	179	Naturlig ventilation	3 m	(#180194) Kalve, (under 6 mdr.), Dybstrøelse	0	71
Ny kalveplads på plansilo	299	Naturlig ventilation	3 m	(#411233) Kalve, (under 6 mdr.), Dybstrøelse	0	119
Ny stald 39 m x 83,8 m	3268	Naturlig ventilation	3 m	(#619428) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	2279
Sum						6920

Tabel 2: Stalde, staldstørrelser, ventilationstype og højde, dyre- og gulvtype, udegående dyr og størrelse af produktionsarealer i ansøgt drift

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 3. De eksisterende gyllebeholdere på husdyrbruget er en 1.250 m³ gyllebeholder fra 1994 og en 3.500 m³ telt-overdækket gyllebeholder fra 2009. Teltoverdækningen er etableret som følge af vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse. På husdyrbruget er endvidere en ældre gyllebeholder, der er taget ud af drift og som forventes revet ned.

Dybstrøelse fra småkalve og sygebokse mv. lægges på møddingspladsen eller køres til biogasanlæg. Dybstrøelse fra stort opdræt og køer udmuges normalt cirka 4 gange om året, og køres direkte ud på mark, lægges i markstak eller køres til biogasanlæg. Det forventes på sigt at indgå fast aftale med et biogasanlæg om at modtage alt gylle og dybstrøelse. Når der afsættes husdyrgødning til biogasanlæg, vil der blive modtaget ca. 2 ton afgasset flydende biomasse retur for hvert ton dybstrøelse, mens der vil blive returneret 1 ton afgasset flydende biomasse for hvert ton gylle leveret. For tiden leveres ikke til biogasanlæg, men der har været leveret i perioder.

Udbringning af gylle/afgasset biomasse på bedriftens arealer sker med nedfælder og gyllevogn med kapacitet til 25 m³. Dybstrøelse udbringes med gødningspreder med kapacitet til ca. 20 m³. Det er en maskinstation, der står for udbringningen af alt husdyrgødning.

For en sikkerheds skyld ønskes tilladelse til som frivilligt tiltag at sætte teltoverdækning på gyllebeholderen på 1.250 m³. Hvis der etableres teltoverdækning, vil det i givet fald blive med grå PVC-dug. Da teltoverdækningerne kun ønskes som mulighed, er de ikke angivet som miljøteknologi i ansøgningskemaet.

Ud over gylle afledes overfladevand fra møddingsplads og kalveplads til Hus E+F+G og fra den eksisterende ensilageplads ledes overfladevand til Hus Q. Dette vand ender således i gyllebeholderne.

Der forventes et fremtidigt maksimalt dyrehold på op til ca. 700 malkekøer, hvor kvier ca. 3-23 mdr. flyttes til kviehotel.

På husdyrbruget er der opbevaringskapacitet i de 2 gyllebeholdere på samlet 4.750 m³. Ansøger har desuden opbevaringsaftaler på 3.000 m³ på Tolvalenvej 26, 7260 Sønder Omme, 3.200 m³ på Gammelagervej 3, 6880 Tarm, 5.132 m³ på Fjelstrupvej 11, 6920 Videbæk og lejer desuden 600 m³ på Bjergevej 42 i forbindelse med en gylleaftale. På Blåbjergvej 1 er der desuden gyllebeholdere på henholdsvis 900 m³, 900 m³ og 1.030 m³. På Tolvalenvej 26, Fjelstrupvej 11 og Blåbjergvej 1 kommer der også gylle fra de respektive husdyrbrug i gyllebeholderne.

Der er fremsendt en kapacitetsberegning til kommunen, der redegør for, hvordan kravet til 9 måneders opbevaringskapacitet overholdes.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	Flydende				894
Møddingsplads	Fast				52
Gyllebeholder fra 1994 på 1.250 m ³	Flydende				296
Nudrift					
Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	Flydende				894
Møddingsplads	Fast				52
Gyllebeholder fra 1994 på 1.250 m ³	Flydende				296
8 års drift					
Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	Flydende				894
Møddingsplads	Fast				52
Gyllebeholder fra 1994 på 1.250 m ³	Flydende				296

Tabel 3: Oversigt over opbevaringsanlæg på husdyrbruget

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbrugets opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til det forventede dyrehold, samt at opbevaringskravet på minimum 9 måneders opbevaringskapacitet kan opfyldes, når de indgåede opbevaringsaftaler er til rådighed. Opbevaringskravet på 9 måneder er et lovkrav og skal opfyldes uanset, hvilke vilkår der eventuelt stilles i en miljøgodkendelse. Der vil endvidere være mulighed for at opbevare noget af overfladevandet fra den nye ensilageplads, i perioder hvor det ikke er muligt at udsprinkle pga. frossen eller vandmættet jord.

3.1.3 Drift af anlægget

Driften af husdyrbruget varetages af ca. 9 medarbejdere og 5 elever. Driften af husdyrbruget er beskrevet under de følgende punkter i denne rapport, men derudover kan det nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele reparerer eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr
- Malkeanlægget serviceres jævnlige.
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner.
- Der udarbejdes sprøjteplan og føres sprøjtejournal.

3.2 Bygningmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)

Der ansøges om følgende nye bygninger og anlæg samt lovliggørelse af allerede etablerede ændringer:

- Ny malkestald på ca. 25 m x 102,3 m med kontor og personalefaciliteter mv.
- Opstilling af en ny mælketank på en ny betonplatform samt flytning af eksisterende mælketank
- Ny kostald på ca. 39 m x 83,8 m
- Faste drivveje der forbinder den nye malkestalde med de øvrige stalde
- Ny ensilageplads på ca. 64 m x 90 m og tilhørende ny udsprinklingstank eller tanke
- Lovliggørelse af etableret kalveplads
- Inddragelse af plansilo/møddingsplads til opstilling af kalvehytter
- Udvidelse af kørearealer

Grunden til at malkestalden ønskes så stor er, at der ønskes plads til at gøre 2 hold køer klar til malkning så medarbejderne kan gøre drivningen af køerne og malkningen mere effektivt, så medarbejderne kan koncentrere sig om en opgave ad gangen.

Ændring af produktionsareal i Hus Q fra spalter til dybstrøelse sker ved overstøbning af de fleste spalter, så der kan strøs oven på spalterne og gyllekanalen kan benyttes til opsamling af drikkevandsspild mv. Det disponible areal med betongulv kan umiddelbart inddrages til dybstrøelse. Hvis der mangler hældning mod gyllekanal, vil der blive fræset afløbsrender i gulvet, så vaskevand mv. kan ledes til gyllekanal.

Den nye stald på 39 m x 83,8 m placeres 10 m vest for Hus Q og 10 m nord for Hus R. Malkestalden på 25 m x 102,3 m placeres 10 m nord for den nye stald og 19 m fra det nordvestligste hjørne af Hus Q. Stalden forventes at blive med ca. 4 m ben og ca. 20 graders taghældning og dermed maks. 11,1 m høj – og ikke højere end 12,5 m. Malkestalden vil blive etableret med ca. 4 m ben og maks. 25 graders taghældning og dermed maks. 10 m høj. Drivgangene mellem staldene vil blive med støbt bund og opkanter til at forhindre overfladevand og husdyrgødning i at løbe ud på det omgivende terræn. Drivgangene vil få fald mod midten af drivgangen samt mod stalde, så væske ledes ind i staldenes gyllesystemer.

Som beskrevet forventes den nye malkestald og den nye stald opført med antracitgrå mure i betonelementer eller sandwichpaneler, hvide gavltrekanter, hvide vinduer og døre og grå tage i sandwichpaneler eller fiber-cement. Ensilagepladsen forventes støbt med asfalt og med sidebegrænsninger i form af 3 m høje betonelementer mod øst og vest og evt. også en eller flere mure til opdeling i midten. Mod nord og syd etableres randzoner og afløbsriste i overensstemmelse med gældende regler i bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold mv.³. Nord for det nordøstligste hjørne af ensilagepladsen etableres en eller flere beholdere til opsamling af overfladevand, og der etableres pumpe og udsprinklingsanlæg, så overfladevandet kan udsprinkles.

Området fra Bjergevej mod gavlen af malkestalden og den nye kostald vil blive asfalteret eller anlagt med SF-sten eller andet kørefast materiale.

Den eksisterende mælketank flyttes hen til den nye malkestald og derudover bliver der behov for en ny mælketank. Højden af den nye mælketank forventes at blive maks. 10 m. Den nye tank vil enten blive i rustfri stål eller beklædt med gråhvide plader.

Der er oprindeligt ansøgt om en ekstra ensilageplads nord for den eksisterende ensilageplads. I stedet ønskes etableret en ny stor ensilageplads på ca. 64 m x 90 m ca. 38 m øst for Hus M og Hus Q og ca. 28 m nordøst for stuehuset. Der er begrænset plads til udvidelse af det eksisterende ensilageanlæg mod nord pga. afstande til naboskel. Afstanden fra den nye ensilageplads til stalde mv. bliver som beskrevet lidt større end de normale 20 m, som der generelt anvendes ved vurdering af, om anlæg ligger i tilknytning til hinanden. Årsagen til den ønskede afstand er, at den eksisterende kørevej øst for stuehuset og Hus M og Q samt beplantningen øst for kørevejen ønskes bibeholdt. Endvidere ønskes et så lille restareal som muligt mellem Lyngholmsvej og ensilagepladsen af hensyn til markdriften. Slutteligt vurderes det visuelt pænere, når pladsen placeres med samme vinkling som bygningssættet.

Der har tidligere været ansøgt om en kombiplads umiddelbart syd for den eksisterende ensilageplads. Arealet er blevet befæstet med asfalt og vil kun blive benyttet til at lægge wrapballer på. Arealet er derfor ikke længere vist som "Ensilageopbevaringsanlæg".

Anlægsfasen

³ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning BEK nr. 2243 af 29/11/2021

Som udgangspunkt ønskes hele projektet etableret så hurtigt som muligt i efteråret 2023. I praksis kan det komme til at tage længere tid pga. byggesagsbehandling, finansiering mv.

Selve anlægs-og byggefasen forventes at tage ca. 6-12 måneder, og vil muligvis ske ad flere omgange.

Der sker ikke nedrivning af eksisterende bygninger, dog forventes den lille gyllebeholder revet ned på et tidspunkt.

Selve byggefasen vil ansøger koordinere i samarbejde med entreprenøren. Inden byggeriet påbegyndes, vil ansøger indhente de fornødne tilladelser som byggetilladelse, nedsivningstilladelse mv.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har opstaldet ungdyr på Tolvalenvej 26, 7260 Sønder Omme, Fjelstrupvej 11, 6920 Videbæk og Blåbjergvej 1, 7280 Sønder Felding (ejet af Søvang Dairy ApS). Der har tidligere gået kvier på Vesterbjergevej 7, men staldene og gyllebeholderen på denne ejendom er nu revet ned.

Fra Lyngholmsvej 10 er der i fugleflugt ca. 6,6 km til Tolvalenvej 26, ca. 14,6 km til Fjelstrupvej 11 og ca. 1,4 km til Blåbjergvej 1. Alle husdyrbrugene har egne husdyrgødningsopbevaringsanlæg og foder- og ensilageopbevaringsanlæg. Husdyrbruget på Lyngholmsvej 10 vil kunne drives med dyr på andre kviehoteller eller alternativt kan dyreholdet ændres, så alt opdrættet beholdes hjemme, mod at der er færre køer på husdyrbruget. Den nye miljøgodkendelse vil gøre en sådan ændring mulig, idet køer og kvier over 6 mdr. tilhører sammen dyregruppe.

Vurdering

De tre husdyrbrug vurderes ikke at være teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet, da alle husdyrbrugene kan drives uafhængigt af hinanden, samt at der er en vis geografisk afstand mellem husdyrbrugene.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)

3.4.1 Landskab

Husdyrbruget er beliggende i landzone cirka 3 kilometer syd for Sønder Felding. Landskabet omkring husdyrbruget er relativt fladt. Landskabet er et typisk intensivt landbrugslandskab, hvor markerne ofte er afgrænset med læhegn.

Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. Husdyrbruget ligger udenfor områder, der er udpeget som større uforstyrrede landskaber, særlige værdifulde landskaber og særlige værdifulde kulturmiljøer jf. Herning kommuneplan 2017. Husdyrbruget ligger inden for udpegningen Store husdyrbrug. En del af det areal, hvor der opføres stalde og anlæg ligger inden for udpegningen Særligt værdifuldt landbrugsområde.

I miljøgodkendelsen fra 2011 blev der stillet vilkår om et 6-rækket læhegn omkring gyllebeholderen på 3.500 m³ samt et 3-rækket læhegn øst for kviestald (Q). Ved tilsyn d. 20/8-2020 blev dette vilkår gennemgået, og det blev vurderet at være af delvist underordnet betydning, således at læhegnet mod sydvest kunne undlades, eftersom fodermesteren, der bor på Lyngholmsvej 1, ønskede udsyn til Lyngholmsvej 10. Læhegnet øst for Hus Q er endnu ikke etableret. Såfremt kommunen fortsat vurderer, at der er behov for afskærmende beplantning, kan beplantningen i stedet etableres øst for den ny ensilageplads (se bilag 1).

Visuelt ligger husdyrbruget helt ud til Lyngholmsvej og Bjergevej. Husdyrbruget er synligt fra den nærmeste del af begge veje, når man kommer kørende hen mod bygningsområdet. Husdyrbruget kan også ses fra Vardevej, men ikke mere end at staldenes kip ses i samme højde som de nærmeste læhegn og beplantninger i området. Den højeste nuværende stald er ca. 10,6 m høj, så en ny stald på maks. 12,5 m vil ikke komme til at syne væsentligt højere. Den nye stald vil således også ligge bag ved Hus Q og vil alene af den årsag ikke fremstå særlig markant. Som beskrevet vil malkestalden blive maks. 10 m høj.

Placeringen af anlægget ligger ikke i vådområder, tæt eller langs ved et vandløb, kysten, skovområder, naturreservater eller -parker, Natura 2000 områder eller tætbefolkede områder.

Vurdering af landskabelige forhold

Da den nye malkestald, stald og ensilageplads mv. etableres i tilknytning til de eksisterende bygninger og anlæg, og den maksimale højde bliver på 12,5 m, vurderes anlægget fortsat at fremstå samlet. Såfremt kommunen vurderer, at der er behov for afskærmende beplantning, er ansøger villig til at drøfte placering og omfang, så længe der tages hensyn til driftsmæssige behov, som fx behov for at luft frit kan cirkulere til stalde gennem de åbne sider, så luftudskiftningen sikres.

3.4.2 Kulturarv

Husdyrbruget ligger uden for fortidsmindebeskyttelseslinjer, og der er ca. 0,8 km til nærmeste fredede fund, som er en rundhøj, "Ilderhøj", der ligger nordøst for husdyrbruget.

I forhold til arkitektonisk arv så skal der kun ske nedrivning af en mindre gyllebeholder, der ikke længere er i drift. Der ligger ingen fredede eller bevaringsværdige bygninger, som vil have indkig til husdyrbruget, eller som vi skæmmes af husdyrbrugets udvidelse. Husdyrbruget ligger ligeledes uden for Kirkebyggelinje, Kulturhistorisk bevaringsværdier, Kulturarvsarealer og Værdifulde Kulturmiljøer.

Vurdering af kulturarv

De nye anlæg etableres alle i terræn på en sådan måde, at der stort set kun fjernes muldlag og jordlag, der i forvejen har været forstyrret af tidligere markdrift med pløjning mv. Da husdyrbruget ligger uden for fortidsmindebeskyttelseslinjer og kulturudpegninger, og der ikke er registreret fredede fund i husdyrbrugets umiddelbare nærhed, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil kunne påvirke registrerede fortidsminder eller kulturudpegninger negativt.

Uanset dette skal der i forbindelse med gravearbejde være fokus på at stoppe udgravningen og tilkalde Museum Midtjylland, hvis der stødes på noget, der kunne være et fortidsminde.

3.4.3 Materielle goder

Begrebet materielle goder er et begreb, der ikke benyttes i det daglige sprog. Med materielle goder menes materielle ting og ejendom. Ud fra denne betragtning skal der redegøres for, om ting og ejendomme kan blive væsentligt påvirket af husdyrbruget og dets udvidelse. Som beskrevet i efterfølgende afsnit, overholdes alle afstandskrav og beskyttelsesniveauer i forhold til nabobeboelser.

Vurdering af materielle goder

Med 85 m fra nærmeste eksisterende bygning/anlæg på husdyrbruget (gyllebeholderen på 1.250 m³) og 180 m til nærmeste nye eller ændrede stald eller anlæg (plansilo/møddingsplads, der ændres helt eller delvist til kalvehytter) til nærmeste nabobeboelse, vurderes husdyrbruget ikke at kunne påvirke naboers materielle ting og ejendomme væsentligt.

3.4.4 Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 og 7 overholdes, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

samt mere end 10 m fra

- ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder
- nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder

Husdyrbrugets placering i forhold til ovenstående områder fremgår af figur 4 og tabel 4. I tabellerne herunder er afstande jf. Husdyrbruglovens § 8 vist:

Nærmeste vandløb, ny stald - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	235
Driftsbygning	Ny malkestald	57
Staldbygning	Ny stald	21
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	77

Nærmeste vandløb, eksisterende stald - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	219
Driftsbygning	Ny malkestald	91
Staldbygning	Hus M + R	19
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	47

Nærmeste naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	246
Driftsbygning	Ny malkestald	23
Staldbygning	Ny stald	62
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	161

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	230
Driftsbygning	Ny malkestald	208
Staldbygning	Ny kalveplads på plansilo	109
Gødningslager	Gyllebeholder fra 1994 på 1.250 m ³	86

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrbruglovens § 8 stk. 1

Nærmeste aktive boring jf. Geus (ikke almen) - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	110
Driftsbygning	Ny malkestald	102
Staldbygning	Hus M + R	16
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	33

Nærmeste vandværksboring - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	3704
Driftsbygning	Ny malkestald	3633
Staldbygning	Ny stald	3670
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	3760

Bjergevej (vejskel jf. matrikelkort) - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	224
Driftsbygning	Ny malkestald	53
Staldbygning	Ny stald	9
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	71

Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	47
Driftsbygning	Ny malkestald	149
Staldbygning	Hus E+F+G	18
Gødningslager	Møddingsplads	53

Nærmeste vej, Lyngholmsvej - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	112
Driftsbygning	Ny malkestald	168
Staldbygning	Ny kalveplads på plansilo	8
Gødningslager	Møddingsplads	23

Bjergevej - faktisk vejforløb - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	229
Driftsbygning	Ny malkestald	55
Staldbygning	Ny stald	15
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	73

Vandløb malkestald - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny ensilageplads	255
Driftsbygning	Ny malkestald	22
Staldbygning	Ny stald	40
Gødningslager	Gyllebeholder fra 2009 på 3.500 m ³	126

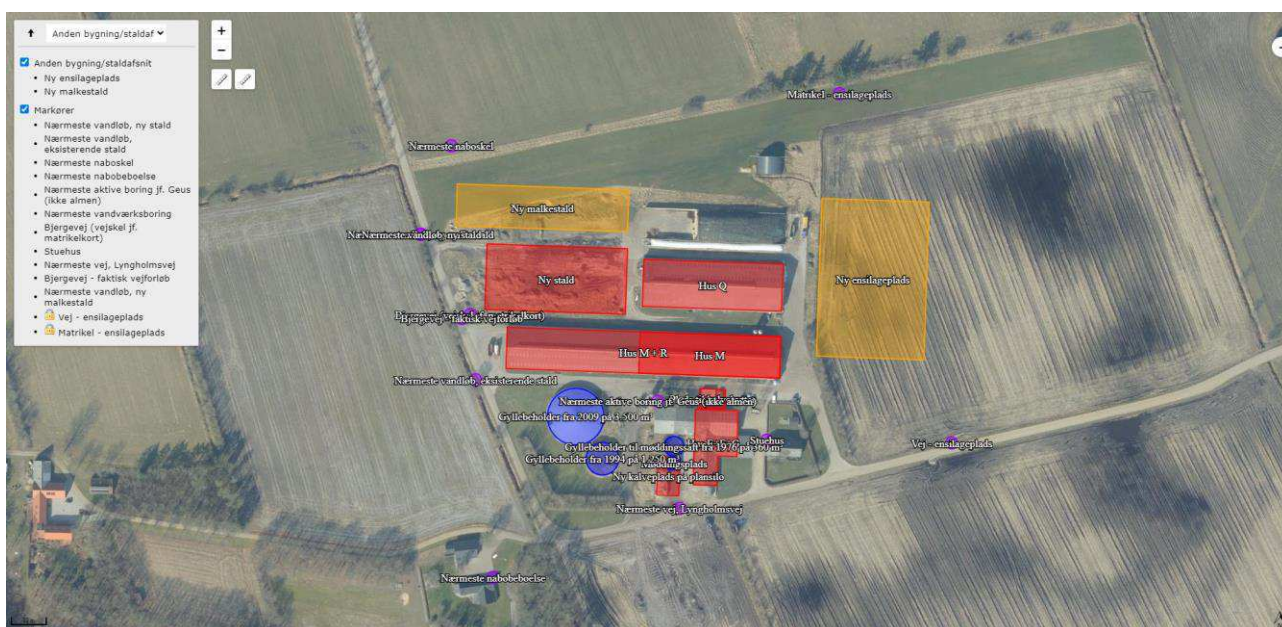
Tabel 4: Afstande jf. Husdyrbruglovens § 8 stk. 1 – fortsat

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til nærmeste nabobeboelse og vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m. Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald eller lager i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

På kortudsnittet herunder er vist nærmeste vandløb, vandhul, naboskel, ikke almene vandboring (egen markvandingsboring), offentlig vej og beboelsen på husdyrbruget. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed, og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises. På husdyrbruget er der udsalg af mælk på flasker, men der sker ingen forarbejdning eller omhældning af mælken på husdyrbruget, hvorfor aktiviteten ikke vurderes at være levnedsmiddelvirksomhed.

Som det fremgår af tabel 4 er afstanden fra Lyngholmsvej til den ældre plansilo, der indrettes til kalve og dybstrøelse på 8 m, afstanden fra malkestalden til naboskel er på 23 m og afstanden til vandløb fra ny malkestald og stald er på 21 m. Afstandskravene til vej er på 15 m, til skel på 30 m og til vandløb på 30 m. Der søges om dispensation fra afstandskravene. Plansiloen/møddingspladsen er indrettet med betonbund, som kan anvendes til opstilling af kalvehytter. Det vil være ressourcspild ikke at udnytte pladsen. I forhold til afstanden til naboskel er der indhentet en naboerklæring, som er fremsendt til kommunen. Malkestalden vil ikke kunne placeres længere væk fra skel, med mindre den nye stald blev etableret smallere. Da der er afstandskrav mellem bygninger, kan bygningerne ikke placeres tættere på hinanden. En alternativ placering af malkestalden på matriklen giver ikke mening, da køerne fra alle staldene skal kunne gå ind i malkestalden og blive malket. I forhold til vandløbet ønskes dispensationen for at kunne udnytte arealet vest for staldene til de nye bygninger af den ønskede størrelse samt for at kunne holde stalde og malkestalde samlet. Visuelt vil det samlede anlæg syne mindst muligt, når staldene bygges i umiddelbar tilknytning til hinanden.

Da der ikke sker ændringer i Hus M, forventes det, at der ikke skal meddeles fornyet dispensation i forhold til markvandingsboringen (DGU arkiv-nr. 103.858).

Figur 4: Kortudsnit over de nærmeste afstandsmarkører

3.4.5 Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.

Den nye malkestald, stald og ensilageplads mv. ligger uden for kystnærhedszonen, sø- og åbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer samt kirkebyggelinjer.

Vurdering af afstandskrav og bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Da der bygges uden for alle bygge- og beskyttelseslinjer, er der ikke behov for en nærmere vurdering

3.4.6 Jordarealer og jordbund (D1c)

Alle stalde, kanaler, omrøretanke, gyllerør, gyllebeholdere, møddingsplads, kalveplads, ensilagepladser og overfladevandsbeholdere er og bliver udført i tætte og stabile materialer.

Arealet, hvor den nye malkestald og kostald skal etableres, er stort set plant, hvorfor det primært er muldlaget, der skal rømmes af. Staldene forventes etableret i ca. kote 22 tilsvarende de eksisterende stalde.

I forbindelse med etableringen af den nye ensilageplads er der behov for at benytte fyldmateriale for at få etableret pladserne med det korrekte fald. Der forventes udlagt knust bygningsaffald i form af fx knust beton og uglaseret tegl. Alternativt vil der blive benyttet sand eller grus.

Der er ikke registreret jordforurening i forbindelse med husdyrbrugets bygninger, anlæg, kørearealer og tilstødende arealer, og der er ikke tidligere benyttet fx slagger som opfyld. Hvis der kommer overskudsjord fra byggeriet vil det blive spredt ud på marken eller lagt i lavninger i marken i en højde på maksimalt 0,5 meter.

Husdyrbruget ligger uden for råstofgraveområde.

I forbindelse med anlæg af de nye stalde og ensilagepladsen mv. vil ca. 1,9 ha landbrugsjord blive inddraget. En del af arealet har i de seneste år været benyttet til opbevaring af ensilage.

Vurdering

Da stalde, kanaler, omrøretanke, gyllerør, gyllebeholdere, møddingsplads, kalveplads og ensilagepladser er og bliver udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift på 7.265,4 kg NH₃-N/år med en meremission i forhold til nudrift og 8 årsdrift på 2.401,8 kg NH₃-N/år.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6949,5	316,0	7265,4
Nudrift	4547,7	316,0	4863,6
8 års-drift	4547,7	316,0	4863,6

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer, som fremgår af tabel 6. Naturområder i nærheden af husdyrbruget er udpeget i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af figur 5 og 6, og beregningerne af ammoniak til disse områder fremgår af tabel 7.

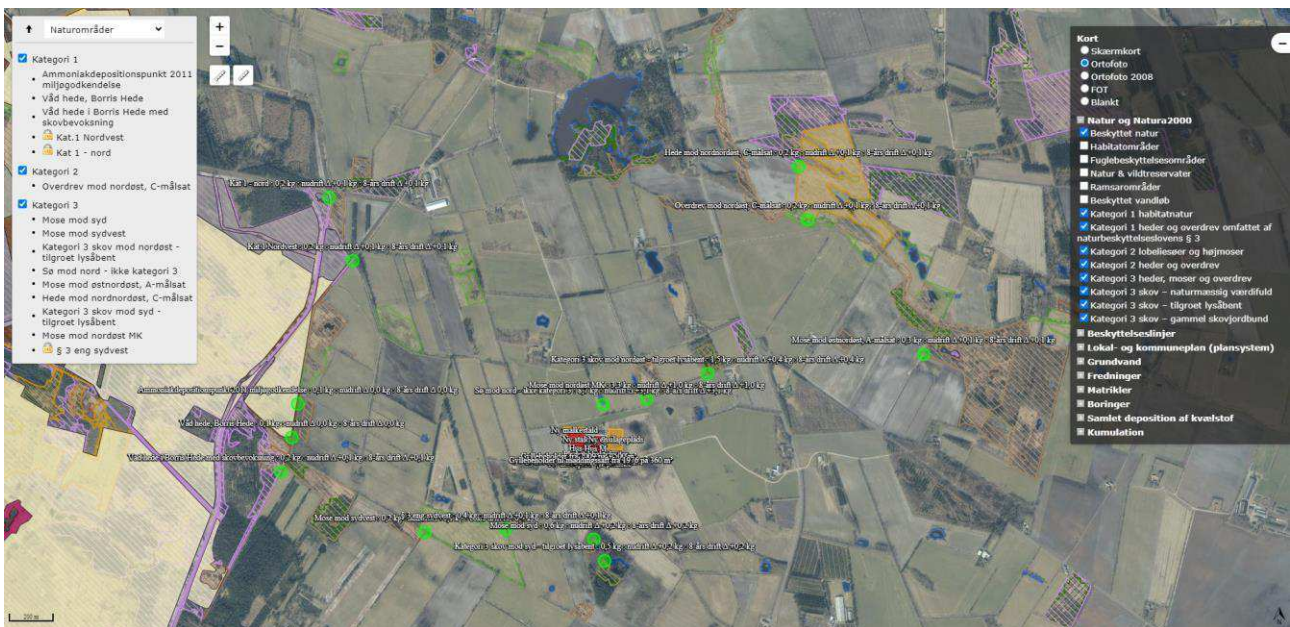
Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL4 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og læger) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelkovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

⁴ Naturbeskyttelsesloven, Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1392 af 04/10/2022

Figur 5: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 6: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

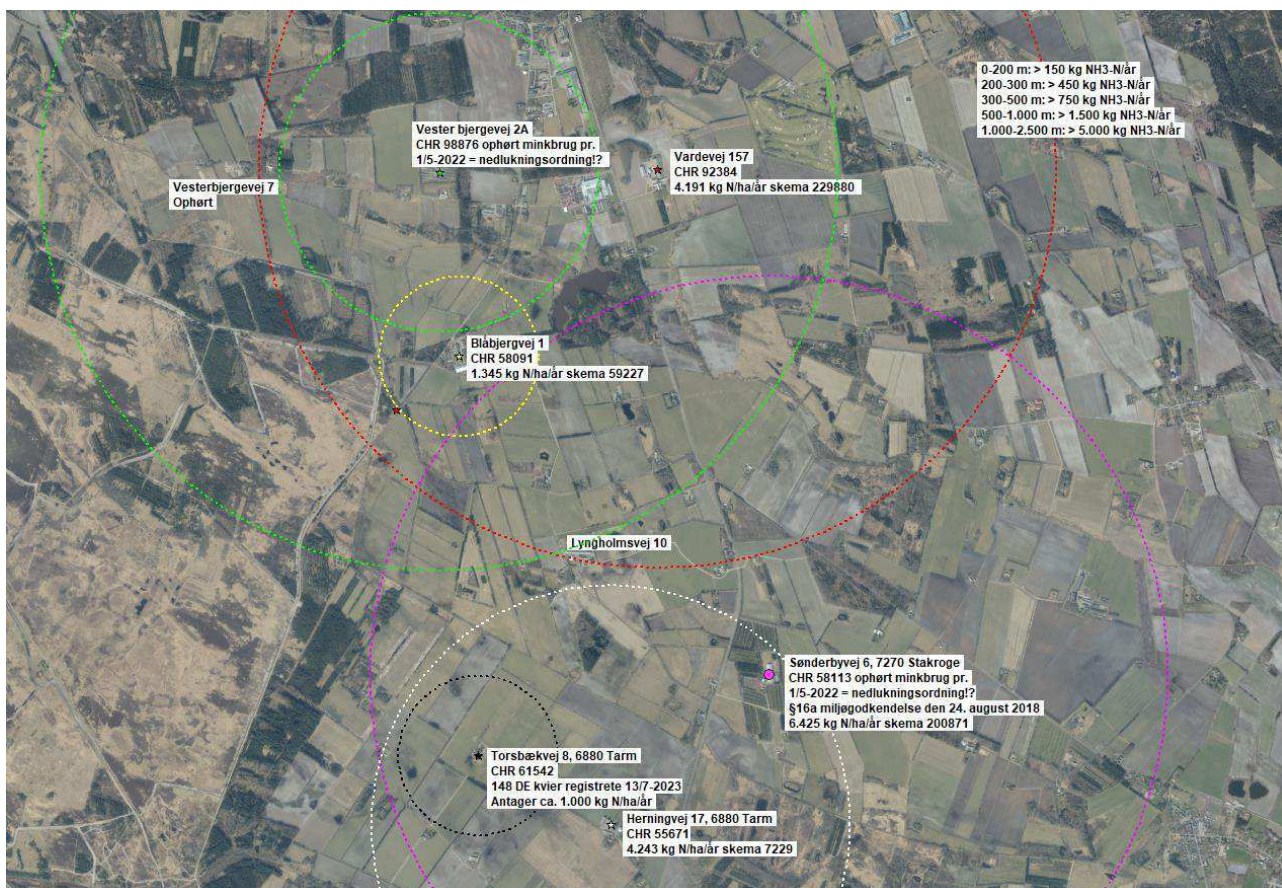
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose mod nordøst MK	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	1,0	1,0	3,3
Kat 1 - Nordvest	Kategori 1	Sagsbehandler	2	Mk	0,1	0,1	0,2
Kategori 3 skov mod syd - tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,5
Hede mod nordnordøst, C-målsat	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
Mose mod østnordøst, A-målsat	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
Våd hede i Borris Hede med skovbevoksning	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Våd hede, Borris Hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Overdrev mod nordøst, C-målsat	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
Sø mod nord - ikke kategori 3	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	3,1	3,1	8,7
Kategori 3 skov mod nordøst - tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,4	1,5
Mose mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
Mose mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,6
Ammoniakdepositions punkt 2011 miljøgodkendelse	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,1

Tabel 7: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 natur, som indgår i Natura 2000 område, ligger i habitatområde nr. 60, Borris Hede der ligger ca. 1,3 km vest for Lyngholmsvej 10. Borris Hede er også udpeget som fuglebeskyttelsesområde, område nr. 37. Beregningerne viser, at den maksimale deposition til området er på 0,2 kg N/ha/år. Husdyr-godkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav på 0,2-0,7 kg N/ha/år til kategori 1 natur er således overholdt. Kommunen har vurderet, at der er til hedearealet i det nordøstligste punkt er kumulation med 2 husdyrbrug. Det antages, at kommunen mener, at det er kvægbruget på Blåbjergvej 1 og minkbruget på Ve-

ster Bjergevej 2A, der tæller med i kumulationsberegningen. Minkfarmen står i CHR registeret til at være ophørt 1. maj 2022. Så vidt vides, betyder datoen 1. maj 2022, at der er tale om et minkbrug, der har ansøgt om støtte til permanent nedlukning, og at der derfor ikke kan indsættes mink på husdyrbruget igen. Totaldepositionskravet til heden vurderes derfor at være 0,4 kg N/ha/år, og der burde have været valgt kumulation med 1 andet husdyrbrug.

Figur 7: Kumulationskort over husdyrbrug i nærheden af Borris hede

Kategori 2 natur

Den nærmeste kategori 2 natur er ifølge Husdyrgodkendelse.dk et overdrev godt 3 km vest for husdyrbruget. Ifølge kommunens interne kort er Tærkelsbøl mose også en kategori 2 mose. Dette er dog ikke korrekt, idet moser i fuglebeskyttelsesområde pr. definition ikke kan være kategori 2 natur. Det fremgår af tabel 7, at totaldepositionen til overdrevet er på 0,0 kg N/ha/år, hvorfor Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav til kategori 2 natur på maksimalt 1,0 kg N/ha/år overholdes.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder er nogle moser og et hedeareal. En mose ca. 650 m nordøst for husdyrbruget er endvidere udpeget som kategori 3 skov (tilgroet lysåbent).

Herudover er der foretaget beregninger til nærmeste sø. Søer, enge og strandenge er ikke omfattet af kategoriseringen af natur, men er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven.

Mosen ca. 350 m nordøst for husdyrbruget er besigtiget i 2017 og 2021. Kommunen har vurderet, at tålegrænsen ligger under 13,5 kg N/ha/år samt at der ikke kan tillades en højere merdeposition end 1 kg

N/ha/år. Kommunen vurderer at ruheden for mosen er blandet natur med middel bevoksning (Mk). Ansøgningen er tilpasset, så mosen ikke modtager større merdeposition end 1,0 kg N/ha/år i forhold til nudrift og 8 års drift.

Søen, der ligger umiddelbart nord for husdyrbruget, vil få en merbelastning på 3,1 kg N/ha/år og en total deposition fra husdyrbruget på 8,7 kg N/ha/år. Søen er på cirka 600 m² og ligger midt i et intensivt dyrket areal på grovsandet jord, og vil derfor i forvejen have en stor påvirkning af kvælstof fra de omgivende arealer. Oplandet til søen er jf. Scalgo på ca. 7,8 ha. Hvis der antages en udvaskning på ca. 40-70 kg N/ha/år fra sandjord, vil søen modtage op til 312-546 kg N/år fra oplandet.

Der er ikke udspecificeret tålegrænser for alle naturtyper. DCE under Aarhus Universitet har fastsat empirisk baserede tålegrænser for forskellige naturtyper (se tabel 8 herunder).

Tabel 2. Empirisk baserede tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt for klit, løv- og nåleskov baseret på de seneste anbefalinger fra UNECE, 2011.

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	¹ sure overdrev 10-15, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	8-20	grå klit og gråsværklit 8-15, øvrig klit 10-20
Hede	10-20	der kan være klit kortlagt som § 3 hede
Fersk eng	15-25	^{1,2}
Strandeng	30-40	^{1,2}
Mose (og kær)	5-30	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-30
Løvskov	10-20	Skovbevoksede tørvemoser 10-15
Nåleskov	10-20	

¹ Bør ikke anvendes for arealer med kulturgræsland / hvor den væsentligste påvirkning er en hidtil lovlig landbrugsmæssig. Dette vil primært gælde engarealer og bør ses over en længere tidsperiode. Intervallet dækker således som udgangspunkt 'naturenge'. Se også note 2.

² Den atmosfæriske afsætning skal ses i sammenhæng med andre tilførsler, fx med overfladenær afstrømning.

Tabel 8: Tålegrænser for terrestriske naturtyper⁵.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning og klagenævnets praksis skal der ved vurdering af ammoniakdeposition til natur og tålegrænser benyttes et 3-års gennemsnit for baggrundsbelastningen. Gennemsnittet af baggrundsbelastningen fra ammoniak for 2019-2021 er, for det 5,6 km x 5,6 km grid som husdyrbruget ligger i, på 13,2 kg N/ha/år jf. kortlaget " Total kvælstofdeposition 2019-2021"⁶. Endvidere skal husdyrbrugets beregnede totaldeposition lægges sammen med baggrundsbelastningen, når det skal vurderes, om tålegrænser er overskredet.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Da søen nord for husdyrbruget vil modtage op til 312-546 kg N/år fra oplandet vurderes en merbelastning på 3,1 kg N/ha/år og en totalbelastning på 8,8 kg N/ha/år at være så lille, at belastningen ingen betydning får for søens tilstand. For en sø som denne på 600 m² er merbelastningen således 0,186 kg N/år og totalbelastningen 0,522 kg N/år.

I forhold til de øvrige naturpunkter overholdes Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1, 2 og 3 natur. Samlet set vurderes ammoniakdepositionen til kategori 1, 2 og 3 naturområderne samt andre naturområder ikke at kunne påvirke områderne væsentligt negativt.

⁵ http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taalegraenser.pdf

⁶ <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=husdyr2017>

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)

Biologiske mangfoldighed/biodiversitet generelt

Som vi læser Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, så er det den nærliggende biodiversitet, der kan forventes at blive berørt af projektet, der skal beskrives, herunder biodiversitetens relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund.

FN definerer biodiversitet som: "*Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer.*" Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug, vil kunne påvirke biodiversiteten med ammoniak, der udledes gennem luften, udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, fx hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående afsnit. I et efterfølgende afsnit under dette punkt beskrives bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Der nedlægges ikke naturområder og der sker ingen fjernelse af beplantninger. Alle arealer, der inddrages til ny malkestald, stald og ensilageplads mv. er i dag markarealer eller udenomsarealer på husdyrbruget.

Bilag IV-arter

Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁷ fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter fra 2004-2011⁸. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget.

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU, DCE
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU, DCE
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU, DCE
Insekter		
Grøn kølleguldsmed	Ophiogomphus cecilia	DMU, DCE
Grøn mosaikguldsmed	Aeshna virid	DCE

Tabel 9: Liste over potentielle bilag IV-arter i området

⁷ Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>

⁸ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/Sr50.pdf>

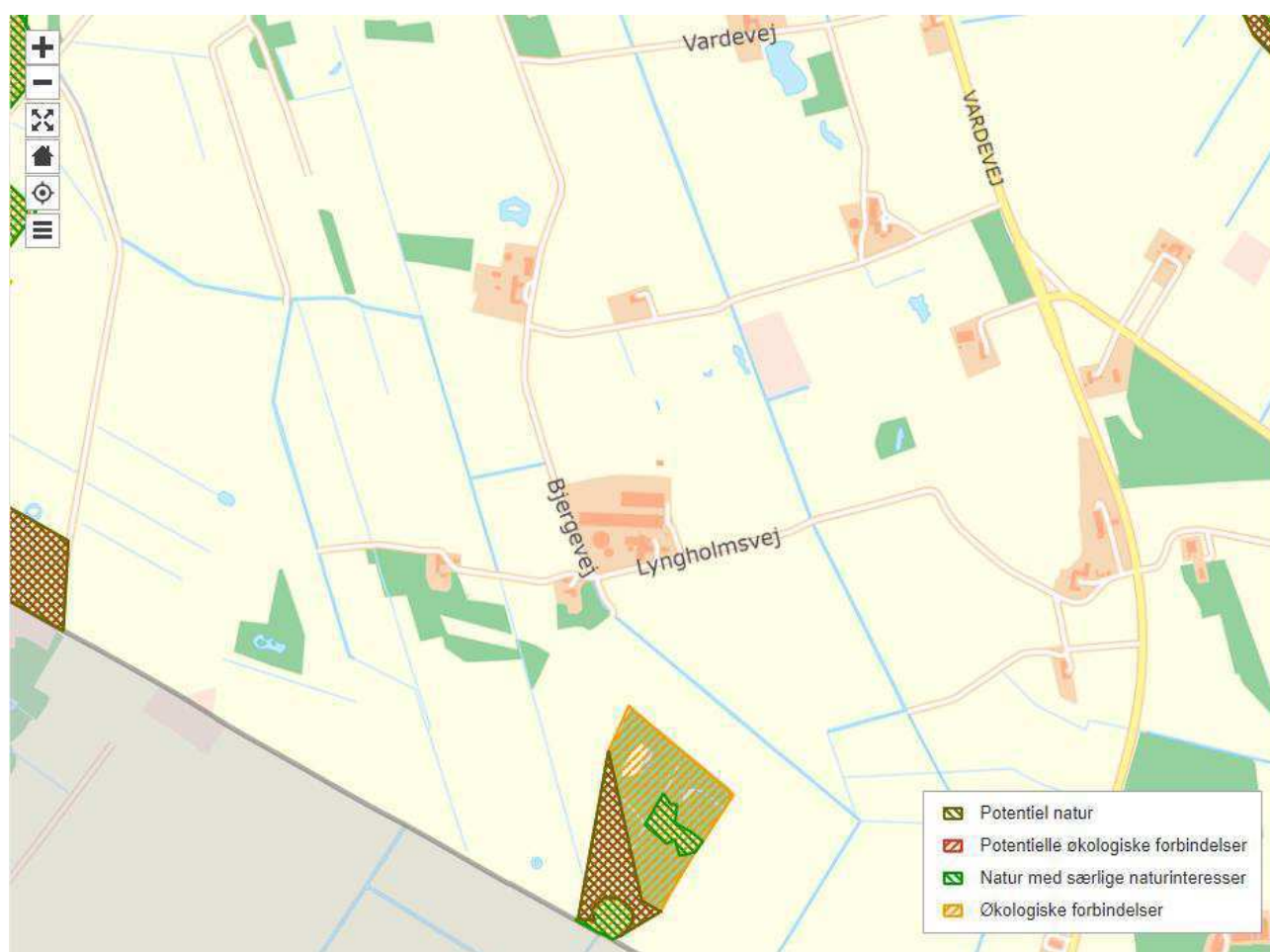
Ifølge Naturdata på Danmarks Miljøportal er der ikke registreret fund af bilag IV-arter inden for ca. 1.000 m fra husdyrbruget.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskjul og overvintringssteder for flagermus.

Flere af områdets søer og vådområder **kan** være yngle- og levesteder for padder.

Markfirben findes typisk på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Nærmeste sådanne lokalitet er heden ved Østerbjerge Bæk.

Ifølge Grønt Danmarkskort offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside i forbindelse med Kommuneplan 2021 ligger det eksisterende husdyrbrug og de planlagte udvidelser uden for områder, der er udpeget som økologiske forbindelser eller natur med særlige naturinteresser, potentielle økologiske forbindelser eller potentiel natur.

Figur 8: Grønt Danmarkskort fra <https://kommuneplan2021.herning.dk/>

Samlet vurdering

Ud fra den betragtning at en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af almindelige § 3 naturområder, vurderes det, at en maksimal merdepositionen på 3,1 kg N/ha/år til søen nord for husdyrbruget og 0-1,0 kg N/ha/år til de øvrige kategori 1, 2 og 3 naturarealer samt øvrige naturarealer ikke vil kunne udgøre en negativ påvirkning af naturområderne som yngle- og levesteder. Ammoniak er så vidt

vides ikke direkte skadelig for bilag IV-arter eller for andre arter. Den umiddelbart største trussel vil være tilgroning af arealer. Som det er beskrevet udgør merdepositionen til søen en meget lille andel i forhold til, det kvælstof der ledes til søen fra søens opland.

Pga. afstanden til potentielle yngle- og levesteder, samt at der ikke fjernes hverken beplantninger, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder, vurderes det derfor, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

Når de generelle udbringningsregler for husdyrgødning, samt anvendelse af bekæmpelsesmidler overholdes, vurderes der ikke at kunne ske væsentlig påvirkning af biodiversiteten ved markdriften.

3.7 Lugtemission (B6, B4, E1b)

Nærmeste lugtberegningsspunkter er udpeget i skema 200737 i Husdyrgodkendelse.dk, se figur 9.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Bjergevej 75. Nærmeste samlet bebyggelse er udpeget som Borgergade 2 i Stakroge og kommunen har endvidere udpeget Lillevej 6 i Sandet som samlet bebyggelse. Nærmeste byzone er udpeget ved Sdr. Felding og kommunen har endvidere udpeget 2 ekstra punkter i Sdr. Felding som byzone. Ved det vestligst punkt i Sdr. Felding ligger der en minkfarm inden for 300 m til punktet. Minkfarmen står i CHR registeret til at være ophørt 1. maj 2022. Så vidt vides, betyder datoen 1. maj 2022, at der er tale om et minkbrug, der har ansøgt om støtte til permanent nedlukning, og at der derfor ikke kan indsættes mink på husdyrbruget igen. Der bør derfor ikke angives kumulation for punktet. Punktet er indsat af Herning Kommune og kan derfor ikke redigeres. Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug til nærmeste nabo og samlet bebyggelse, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniak-emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en radius af hhv. 100 m og 300 m fra disse områder.

Husdyrgodkendelse.dk beregner udelukkende lugt fra stalde. Ud over lugt fra staldene, kan der være lugt fra ensilage og fra gyllebeholdere. Kasserede ensilagerester skrubes jævnlige af pladserne og køres i mark-stak. Fra gyllebeholderne kan der være lugtafgivelse i sær i forbindelse med omrøring og pumpning. Der vil også kunne forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på marker.

Hvis husdyrgødningen fremadrettet afgasses på biogasanlæg, vil lugtgenerne i forbindelse med udbringning blive reduceret⁹.

Lugtberegningerne viser, at alle lugtgeneafstande overholdes. Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

⁹ Grøn viden Markbrug nr. 296 juni 2004 <http://web.agrsci.dk/difpublikation/index.asp?action=show&id=797>

Figur 9: Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzonepunkter

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Bjergevej 75	0	NY	164,3	164,3	409,1	Ja
Borgergade 2 (Stakrogen)	0	NY	556,9	556,9	3735,2	Ja
Lillevej 6	0	NY	556,9	556,9	3891,6	Ja
Sønderlandet, Sdr. Felding	0	NY	765,8	765,8	2048,4	Ja
Sønderlandet, Sdr. Felding	0	NY	765,8	765,8	2208,9	Ja
Sønderlandet, Sdr. Felding	0	NY	765,8	765,8	2294,8	Ja

Konsekvenszone: 635 m

Tabel 10: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone

Vurdering

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene. Lugt fra fx gyllebeholdere og ensilage indgår ikke i lugtberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk. Da der er ca. 85 m fra nærmeste stald eller opbevaringsanlæg til nærmeste nabobeboelse på en landbrugspligtig ejendom (Lyngholmsvej 1) og ca. 360 m til nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt (Bjergevej 75), vurderes lugt fra husdyrbruget ikke at kunne være generende for naboen.

På baggrund af ovenstående, samt at alle lugtgeneafstande overholdes, vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko for omgivelserne, samt at husdyrbruget kan udvides/ændres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)

Der forekommer ingen stråling fra husdyrbrug. Der vil være emission af varme fra dyrene og gødningen. Som det senere beskrives genbruges varme fra mælkekølingen til opvarmning vand samt opvarmning af stuehuset og kontor og personalefaciliteter i malkestalden. Det er ikke fundet nødvendigt at kvantificere varmeemissionen.

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter.

3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c)

De største støjgener fra husdyrbruget vil være støjgener i forbindelse med stakning af ensilage, blanding af foder, fodring, malkning (kompressorer og malkeanlæg), vask af malkeanlæg og maskiner, gyllepumpning i forbindelse med overpumpning til gyllebeholdere, flytning og udbringning af husdyrgødning samt transport af dyr, foder, halm, mælk og husdyrgødning mv.

Alle pumper er støjsvage elektriske pumper. Overpumpning af gylle fra stald til gyllebeholder sker normalt på en hverdag i dagtimerne. Gyllebeholderne tømmes vha. gyllevogn med indbygget pumpe-system, som er meget lidt støjende.

Malkeanlægget vil i forbindelse med udvidelsen blive flyttet længere væk fra nærmeste nabobeboelse. Malkeanlægget mv. vil fortsat være placeret i bygning, som er delvis støjisoleret.

Foder til et døgn forbrug blandes på ensilagepladserne hver morgen i tidsrummet 4.00-8.00. Malkning foregår i tidsrummene ca. 3.00 til 8.00 og ca. 15.00 til 20.00 hver dag. Fodring foregår umiddelbart efter malkning. Fyldning af den fritstående fodersilo og kraftfodersiloerne i foderladen sker ved indblæsning. Fyldning sker typisk i dagtimer på hverdage. Foderblanderen giver ikke anledning til væsentlig støj og traktoren er af nyere støjsvag type. Foder vil blive blandet enten i den nordlige eller sydlige ende af den nye ensilageplads.

Støjklender fremgår af bilag 1.

Vurdering

Støjbelastningen fra malkeanlægget flyttes længere væk fra nabobeboelse, og de nye stalde vil ligge længere væk fra den nærmeste nabobeboelse. Der vil ikke komme nye typer af støjklender på husdyrbruget i forhold til de nuværende. Det vurderes derfor, at der ikke vil komme væsentligt større støjbelastning i forhold til den nuværende. Maskinstøj fra ensilagepladser afskærms af staldene og de nye ensilagepladser ligger forholdsvis langt fra nærmeste naboer.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende beboelser. Det forslås, at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

Vurdering af støj i forhold til transport er beskrevet under punkt 3.8.2 og 3.8.6.

3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transport til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Kilder til rystelser og vibrationer kan fx være gyllepumper, traktorer (specielt ved stakning af ensilage), malkeanlæg samt andre maskiner og køretøjer. Nye/flyttede kilder er kilder i malke-stalden samt i forbindelse med aktiviteter på den nye ensilageplads.

Vurdering

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene. De eneste rystelser, der eventuelt vil kunne opleves af omgivelserne, vil være, hvis nabobeboelser ligger meget tæt på overkørsler til husdyrbruget, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transport af foder og dyr mv.

Med minimum 85 m til nærmeste nabobeboelse på Lyngholmsvej 1 fra nærmeste overkørsel, driftsbygning eller anlæg (gyllebeholderen på 1.250 m³) vurderes rystelser og vibrationer at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne.

Vurdering af rystelser i forhold til transport er beskrevet under punkt 3.8.6.

3.8.3 Støv (B7, E1b)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med indkørsel af foder og halm, flytning og udbringning af gylle og dybstrøelse samt markarbejde i tørre perioder, hvor jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet/skrabet vejarealer efter kørsel, når der er behov for det. Kørearealerne rundt om bygninger er og bliver stort set alle sammen befæstede med SF-sten, asfalt, beton eller udlagt med stabilgrus, hvilket reducerer støvgenerne i forhold til jordveje.

Ensilage lægges på ensilagepladserne og overdækkes med plast og fiberdug. Foder blæses ind i fodersiloer og tippes i foderladen.

Vurdering

Med ca. 90 m fra nærmeste køreareal (den vestligste indkørsel til husdyrbruget fra Lyngholmsvej) til nærmeste nabobeboelse på Lyngholmsvej 1, og når der rengøres veje ved behov, vurderes støv at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne.

3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c)

Udvendig belysning er dagslysstyret eller styret med bevægelsessensor. I nattetimerne er der natlys i alle staldene bortset fra Hus E+F+G. Udvendige lyskilder fremgår af bilag 1. Se punkt 3.9.5 med hensyn til styringen af lyskilderne.

I forbindelse med transport af mælk, dyr, foder, stakning af afgrøder på ensilagepladser og kørsel med husdyrgødning vil der holde/køre lastbiler og traktorer med lys på ved mælketanken, staldene, foderladen, ensilagepladserne og gyllebeholderne.

Vurdering

Det vurderes, at belysningen fra staldene samt den udvendige belysning ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende eller påvirke de landskabelige værdier, da lyset i staldene og på udendørs-arealer enten er dagslysstyret eller reguleres via bevægelsessensor. Der er ikke belysning på anlægget, der peger direkte mod de nærmeste naboer.

Da der ikke ligger nabobeboelser umiddelbart over for husdyrbrugets ind- og udkørsler, vurderes lyspåvirkning fra lastbiler heller ikke at kunne genere omboende.

3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)

Fluelarver bekæmpes ved hyppig udmugning ved småkalvene. Ved behov vandes strøelse med Neporex eller tilsvarende godkendt udvandringsmiddel. Derudover sættes der fluepapir op over båsene, og der sker hyppig udmugning af dybstrøelsesboksene.

Opbevaring af foder vil ske i fodersiloer og på ensilagepladserne, og der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.). Rotter bekæmpes pt via den kommunale rottebekæmpelsesordning.

Vurdering

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr. Med effektiv rottebekæmpelse vil der være begrænset fare for menneskers sundhed, da overførsel af smitte med bakterier, vira og protozoer dermed begrænses mest muligt.

3.8.6 Transporter (B7, E1b)

Transporter til og fra husdyrbruget sker ad overkørsler til/fra Bjergervej og Lyngholmsvej. Tunge transporter som levering af foder og levering og afhentning af dyr og gylle sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 6 gange dagligt.

Tunge transporter sker primært i dagtimerne. Dog vil der i forbindelse med udbringning af gylle og indkørsel af græs og majs køres uden for dette tidsrum for at få færrest muligt kørselsdage.

Der skal etableres 2 nye overkørsler i forbindelse med udvidelsen af den nye malkestald og ensilageplads. Disse ansøgninger indsendes separat til Herning kommune.

Tunge transporter (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Kraftfoder (lastbil)	52	78
Indkørsel af græs og majs mv. (traktor og vogn)	750	1.125
Dieselolie (lastbil)	12	52
Husdyr til og fra husdyrbruget	24	210
Halm til strøelse/foder (traktor og vogn)	52	52
Udbringning af gylle fra husdyrbrugets gyllebeholdere (traktor og nedfælder)	190	190
Flytning af gylle til gyllebeholdere på andre ejendomme (tankbil)	251	472
Udbringning eller flytning af dybstrøelse (traktor og gødningsspreder eller vogn)	55	76
Kørsel med affald (lastbil)	38	38

Afhentning af døde dyr (lastbil) døde dyr afhentes dagen efter dyret er dødt.	25	26
Afhentning af mælk	180	180
Maksimalt i alt	1.629	2.499

Tabel 11: Skønnede antal transporter i nudrift og ansøgt drift

Kørsel med græs sker over ca. 5 dage i perioden ca. 20. maj til 1. november. Kørsel med majs sker koncentreret over ca. 7 dage normalt midt i september/oktober måned.

Transporter af gylle og dybstrøelse er beregnet ud fra normtalsproduktion af gylle.

Hvis der fremadrettet leveres dybstrøelse og gylle til biogasanlæg, vil der komme skønnet godt 660 transporter yderligere om året til afhentning af dybstrøelse og gylle samt returnering af afgasset biomasse afhængigt af størrelsen på transportenhederne (skønnet tankbiler med kapacitet til ca. 40 ton gylle/afgasset biomasse pr. læs og lastbiler med containere med kapacitet til ca. 25 ton dybstrøelse pr. læs). Der vil normalt blive taget et læs afgasset biomasse med til levering i de 2 gyllebeholdere, når gyllen afhentes fra omrøretankene. Afgasset biomasse, der ikke kan rummes i gyllebeholderne på husdyrbruget, vil blive leveret direkte i gyllebeholdere i forbindelse med opbevaringsaftaler. I forhold til transporterne opgjort herover, vil transporter af gylle til opbevaringsaftaler på andre ejendomme og transporter af dybstrøelse ved udbringning eller flytning til markstak ophøre ved levering af husdyrgødning til biogasanlæg.

Vurdering

En forøgelse af antal transporter fra ca. 1.629 til ca. 2.499 fra husdyrproduktionen vurderes at være en naturlig forøgelse af antallet af transporter med den ansøgte udvidelse. Ændringen af antallet af transport sker især pga. flytning af dyr til og fra husdyrbruget samt større mængder af foder og husdyrgødning.

Som nævnt sker alle transporter ad overkørslerne til/fra Bjergevej og Lyngholmsvej. Der er ingen nabobeboelser placeret direkte ved eller over for overkørslerne. Det vurderes således, at naboer vil blive begrænset generet af opbremsninger i forbindelse med kørsler til og fra husdyrbruget, samt at transporterne ikke vil adskille sig fra øvrige tunge transporter på vejene med hensyn til støj, vibrationer, rystelser mv. De fleste transporter forbi nærmeste naboer vil dog skyldes husdyrbrugets aktiviteter. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

Trafik på veje reguleres af færdselsreglerne. I forhold til husdyrbrug er der jf. Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis kun hjemmel i Husdyrbrugloven til at stille vilkår om brug af bestemte overkørsler eller tidspunkter for ind- og udkørsel. Med husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer, vurderes det ikke relevant at begrænse husdyrbrugets transporter.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)

3.9.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr placeres ved indkørsel til de to gyllebeholdere fra Lyngholmsvej. Dyrene lægges på spalter og overdækkes med en kadaverkap. De døde dyr er placeret i skyggen for at minimere forrådnelsen. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kød- og benmelsproduktion.

Håndtering af døde dyr på husdyrbruget er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr¹⁰, og disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedrørende placering og indretning af afhentningspladser.

Vurdering

Det vurderes, at den nuværende placering af døde dyr ikke giver anledning til væsentlige gener for naboer eller forbipasserende, da pladsen ligger godt 15 m fra Lyngholmsvej og bag en læhegn. Kadaverkappen sikrer, at fx ådselædere ikke kan tilgå de døde dyr samt at opbevaringen sker miljømæssigt forsvarligt.

3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c)

Ansøger har en aftale om afhentning af erhvervsaffald med Brian's Renovation. Der sker afhentning ca. 1 gang i måneden af alt affald, der ikke kan sorteres i genbrugsfraktioner. Restaffald opbevares i en 8 m³ container.

Der opbevares ikke sprøjtemidler, spildolie eller oliefiltere mv. på husdyrbruget.

Der forventes ikke nogen væsentlig affaldsproduktion i forbindelse med byggeprocessen, da der primært benyttes præfabrikerede elementer dele eller færdigbeton, der køres til med betonkanon. Eventuelt overskudsjord fra anlægsarbejdet forventes udlagt på marken. Restmaterialer fra anlægsarbejdet afhændes løbende i henhold til Herning Kommunes affaldsregulativer.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder. Generelt sorteres, opbevaring og bortskaffelse affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Herning Kommunes affaldsregulativer.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år
Olie- og kemikalieaffald:				
Spildolie	-	-	-	-
Olie- og brændstoffiltere	-	-	-	-
Spraydåser	Forrum	Ansøger	Genbrugsplads	2-3 kasser om året
Rester af bekæmpelsesmidler	-	-	-	-
Medicinrester/ tomme glas	Kontor	Dyrlæge	Dyrlæge	1 kasse om året
Kanyler i særlig beholdere	Kontor	Ansøger	Apotek	1-2 bokse om året
Batterier – alle typer	Rød boks i bilgarage	Dagrenovation	Dagrenovation	Mindre mængder
Fast affald:				
Rent papir/pap (primært emballage)	Container ved kviestald (Q)	Brian's Renovation	Brians renovation	800 l ca. 4 gange om året
Ensilage plast	Container ved kviestald (Q)	Brian's Renovation	Brians renovation	8 m ³ pr. mdr.
Lysstofrør, LED og Varmepærer	Rum ved malkestald	Ansøger	Genbrugsplads	1 kasse om året

¹⁰ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr BEK nr. 558 af 01/06/2011

Jern og metal	Lægges udenfor ved en af bygningerne	Produkthandel i Ølgod	Produkthandel i Ølgod	0-1 ton
Glas	Forrum til malkestald	Ansøger	Genbrugsplads eller flaskecontainer	ca. 50 kg
Mad- og drikkekartoner, tekstil- og madaffald mv.	Dagrenovationens genbrugsfraktioner	Kommunal ordning	Kommunal ordning	maks. 200 kg

Tabel 12: Affaldshåndtering og mængder

Der køres normalt til Sdr. Felding Genbrugsplads.

Døde dyr er beskrevet under punkt 3.9.1.

Der sker ingen genvinding af affald på husdyrbruget.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget sorterer, opbevarer og bortskaffer affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Herning Kommunes affaldsregulativer. Det vurderes endvidere, at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

3.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Dieselolie opbevares i en 2.500 l dieselolietank fra 2006, der er placeret i værkstedet. Tanken står på fast, tæt bund uden afløb, således at eventuelt spild kan opsamles. Diesel påfyldes maskinerne mens de står på betonareal. Ved oliespild fra dieseltank eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus.

Det er en maskinstation, der foretager alt sprøjtning af markerne i bedriften. Der opbevares derfor ikke bekæmpelsesmidler på husdyrbruget. Maskiner serviceres på eksterne værksted, hvorfor der ikke findes oplag af spildolie o. lign på husdyrbruget.

Rengøringsmidler til malkestald og mælketank står i rum i forbindelse med malkestalden. Midlerne vil fremadrettet stå i teknikrummet i forbindelse med den nye malkestald. Det maksimale oplag af vaskemidler er pt på 800 l, men vil stige til 4.000 liter, da der forventes ændret fra 200 l tønder til 1.000 l plastpalletanke. Der er altid 2 emballager i brug ad gangen og 2 ekstra klar til udskiftning.

Handelsgødning opbevares normalt ikke på husdyrbruget.

Vurdering

Olietanken har en gyldig tankattest jf. reglerne i Olietankbekendtgørelsen. Olietanken vurderes at være placeret og drevet miljømæssigt forsvarligt.

Med den beskrevne opbevaring af olie og kemikalier på husdyrbruget vurderes det, at der ikke er risiko for, at der under normale forhold kan ske udslip af sådanne stoffer. Husdyrbruget har en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvordan uheld med olie og kemikalier skal håndteres.

3.9.4 Råvarer (B7)

Foder til kvæg består af hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs samt indkøbt tilskudsfoder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som f.eks. sojaskrå, rapsprodukter, korn m.m. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturerens behov for næringsstoffer. Der anvendes hovedsageligt lokalt dyrket foder.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagteko og evt. slagtekalv). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelaster også koen. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med en kvægkonsulent, hvor nyeste viden indenfor kvægfodring inddrages.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makro-mineraler, heriblandt fosfor samt vitaminer. Alternativt kan der vælges blandt typemineralblandinger således, at næringsstofsammensætningen tilgodeses bedst muligt.

Mælkeproducenter er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Ensilage opbevares på ensilageplads og indkøbt foder opbevares i fodersiloer. Umiddelbart forventes der ikke at skulle ligge ensilage i marken, når den nye ensilageplads er etableret. Skulle der blive behov for at lægge ensilage i markstak, vil afstandskravene for ensilageoplæg samt krav om, at ensilageoplæg skal efterfølges af en afgrøde, der kan optage næringsstoffer, blive overholdt.

Vandforbruget er beskrevet i punkt 3.9.6.

Der anvendes handelsgødning og plantebeskyttelsesmidler i markbruget. Dette er nøje reguleret af generel lovgivning og godkendelsesordninger, så de anvendte stoffer er grundigt undersøgt og beskrevet i forhold til deres virkning på miljøet, og der er nøje anvisninger i forhold til midlernes anvendelse og dosering mv.

Vurdering

Der er ikke længere mulighed for at anvende fodringsteknikker som virkemiddel til at reducere ammoniakemissionen, idet fodringsteknikkerne ikke længere fremgår af Miljøstyrelsens Teknologiliste. I de nye godkendelser til en bestemt størrelse produktionsareal, er der således ikke på nuværende tidspunkt en målbar effekt af fodringstiltag. Der bør derfor ikke stilles vilkår om dokumentation af foderplaner og lignende. Husdyrbruget vil dog også fremadrettet udarbejde og følge foderplaner.

Med hensyn til ørige råvarer benyttes ikke flere råvarer end nødvendigt og lovgivningens krav til maksimale doseringer mv. overholdes.

3.9.5 Energiforbrug (B8, F1c)

Der anvendes primært el til malkeanlæg, mælkekøling, belysning, gyllepumper, markvanding, diverse pumper samt øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset. I 2022 var det samlede elforbrug på 180.400 kWh. I 2022 har der været ca. 360 malkekøer og noget af opdrættet på husdyrbruget.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige elforbrug ca. 670 kWh pr. årsko, dog med mulighed for store variationer. Med en forventede fremtidige produktion cirka 700 årskøer giver det et elforbrug på cirka 469.000 kWh. Nuværende og forventet forbrug ses i nedenstående tabel.

Type	Forbrug 2022 drift	Forbrug efter
Samlet elforbrug	180.400 kWh	350.000 kWh

Tabel 13: Energiforbrug

For at forbedre ressourceudnyttelsen har ansøger valgt at køle den nymalkede mælk med vand, som efterfølgende gives til dyrene som drikkevand og benyttes til vaskevand til malkestald. Fordelen ved køling af mælk med vand er, at vandet typisk kan fjerne fra 40-60 % af varmen fra mælken, uden at husdyrbrugets vandforbrug stiger, såfremt vandet efterfølgende bruges til drikkevand til dyrene eller andre nødvendige formål. Yderligere reduceres elforbruget til afkøling af mælken i selve mælkekølingstanken væsentligt, da mælken allerede er delvist afkølet.

Pumpen til malkeanlægget er frekvensstyret, hvilket giver en energibesparelse i forhold til traditionelle pumper. Desuden har ansøger pt. udskiftet cirka 50 % af belysningen til LED- belysning. I de nye stalde vil der blive installeret LED-belysning. Den del af den nuværende belysning, som endnu ikke er udskiftet, vil blive udskiftet løbende efterhånden som der er behov.

Vurdering

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Med genvinding af varme fra mælkekøling, frekvensstyrede vakuumpumper og delvis LED-belysning vurderes det, at der samlet set anvendes BAT i forhold til energi.

3.9.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

Vandforbrug

Ansøger er tilsluttet offentligt vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

I miljøgodkendelsen fra 2011 er der anført et samlet vandforbrug på 11.300 m³ om året. I 2022 blev der anvendt 20.050 m³ til et dyrehold på ca. 360 malkekøer og ca. 400 opdræt.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug ca. 33 m³ pr. årsko (stor race) og ca. 5,7 m³ pr. opdræt (stor race). Det aktuelle vandforbrug pr. ko på husdyrbruget er målt til ca. 34 m³ pr. årsko (ca. 93 liter pr. dag i gennemsnit). Med den forventede fremtidige produktion på 700 årskøer og cirka 150 kalve og kælvkvier giver det et vandforbrug på cirka 23.500 m³. Husdyrbrugets forventede vandforbrug svarer dermed til normen.

Type	Forbrug 2022	Forbrug efter
Drikkevand, vaskevand, vand til overbrusning mv.	ca. 19.900 m ³	ca. 25.000 m ³
Forbrug i stuehuset	ca. 150 m ³	ca. 150 m ³
I alt	ca. 20.050 m ³	ca. 25.150 m ³

Tabel 14: Vandforbrug

Af vandbesparende foranstaltninger er der drikkekopper med drikkevandsventiler eller drikkekar i alle stalde, og der benyttes højtryksrenser og koldt vand til vask af maskiner og kalvehytter. Der er endvidere opsat flydere i drikkekarrene, så der er en konstant vandoverflade og overfyldning undgås. Vandet, der har været anvendt til køling af mælke, anvendes efterfølgende til drikkevand til dyrene.

Ansøger registrerer hver dag vandforbruget, da et ændret vandforbrug kan relateres til dyrenes sundhed.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Grundvand og overfladevand

25 m vest for kalvepladsen der ansøges lovliggjort, ligger der en markvandingsboring. Boringen er indrettet med en cirka 30 cm høj tæt brøndring med et brønddæksel. Kalvepladsen er indrettet, så der er fald væk fra boringen og med afledning af overfladevand mv. til Hus E+F+G. Boringen ligger endvidere 16 m fra Hus M.

Husdyrbruget ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige – ikke særlige) og uden for indvindingsopland. Stalde, kanaler, omrøretanke, gyllebeholdere, gyllerør, kalvepladser, møddingsplads og ensilagepladser mv. er og bliver etableret tætte.

Vurdering

Der er foretaget vandbesparende tiltag med hensyn til drikkevandssystemer og ansøger registrerer dagligt vandforbruget. Det vurderes derfor, at husdyrbrugets har foretaget de tiltag, der er mulige, for at sikre mod et unødvendigt højt vandforbrug.

Da godkendelsen er til fri produktion på produktionsarealerne, bør der ikke stilles vilkår om et maksimalt vandforbrug. I stedet bør der stilles vilkår om, at vandforbruget skal opgøres årligt og fremvises ved tilsyn. Eventuelt kan der stilles vilkår om, at kommunen kan forlange drikkevandssystemet gennemgået af en fagperson, hvis der sker stigninger i vandforbruget, der ikke kan forklares med fx et øget antal dyr på husdyrbruget.

De eksisterende stalde, kanaler, omrøretanke, gyllebeholdere, gyllerør, kalveplads, møddingsplads og ensilageplads er etableret tætte og de nye stalde, kanaler, omrøretanke, gyllerør og ensilagepladser mv. vil ligeledes blive etableret tætte. Der er derfor ingen risiko for udsivning til grundvand eller overfladevand.

Indretning af markvandingsboringen syd for Hus M og vest for kalvepladsen, der ansøges lovliggjort vurderes som tilstrækkelig sikret, men den beskrevne indretning.

3.9.7 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)

Afløbsforholdene for overfladevand ses af bilag 2. Processpildevand fra malkestalden ledes til gyllesystem. Der anvendes udelukkende godkendte sæbemidler ved vask. I den nye stald kommer der i forbindelse med omklædningsrummene wc og badefaciliteter. Der forventes nedgravet en samletank til sanitært spildevand fra wc og bad. Tanken vil med mellemrum blive tømt vha. tømningsskylning og spildevandet kørt til rensningsanlæg.

Ensilagesaft fra den eksisterende ensilageplads løber via afløbsriste ved ensilagepladserne ind i staldens gyllesystem. Overfladevand fra arealet syd og øst for den eksisterende ensilageplads ledes til en mindre beholder nordøst for pladsen. Beholderen er 6 m x 2 m x 2 m. Ind til videre er beholderen tømt med gyllevogn og vandet er kørt ud med slæbeslanger. Når der etableres et udsprinklingsanlæg i forbindelse med den nye ensilageplads, vil vandet blive sprinklet ud på markens sammen med overfladevand fra den nye ensilageplads. Udsprinkling af overfladevand vil ske i overensstemmelse med bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

Der er etableret en vaskeplads ved østgavlen til Hus Q. Vaskevand og overfladevand fra pladsen ledes ind i gyllekanal i Hus Q.

På den sydlige side af Hus M og R ved ind- og udkørslerne og langs den østlige side af husdyrbruget, er kørselsvejene anlagt i SF-sten. Overfladevand på disse arealer vil enten sive ned mellem stenene eller løbe ud på de omgivende arealer.

Den gamle plansilo, hvoraf en del er tilladt som møddingsplads og fremadrettet skal benyttes helt eller delvist til plads til kalvehytter, har afløb til det eksisterende gyllesystem i stald E+F+G. Denne stald er etableret før 2019 og er indrettet med bagskyl.

Tagvand fra Hus M og Q ledes til en samlebrønd, og derfra ledes tagvand i en grøft øst for husdyrbruget. Tagvand fra Hus R nedsives, mens tagvand fra de ældre driftsbygninger ledes i samlebrønde syd for husdyrbruget, og derfra løber i en grøft og videre i Odderskær Bæk.

Tagvand fra den nye stald og malkestald vil blive håndteret i byggeanmeldelsen. Det forventes, at tagvandet nedsives på grunden. Der vil blive ansøgt om nedsivningstilladelse i forbindelse med byggeansøgningerne.

Der er ikke kendskab til, at husdyrbruget skulle ligge inden for et område, hvor det ikke er lykkedes at opfylde miljøkvalitetsnormer fastsat i EU-lovgivning.

Af MiljøGIS for vandområdeplanerne 2021-2027¹¹ fremgår, at Odderskær Bæk er registreret som havende en samlet tilstand/potentiale som er maksimalt økologisk potentiale. Målsætningen er, at vandløbet skal have et samlet godt økologisk potentiale. Målsætningen må derfor være opfyldt, idet målsætninger angives i tilstandsklaser i rækkefølgen maksimalt, godt, moderat, ringe og dårligt økologisk potentiale.

Vurdering

Udledning af sanitært til samletank og rensning af spildevandet på rensningsanlæg og nedsivning af tagvand vurderes at være en miljømæssig korrekt håndtering af spildevandet.

Da der ikke ændres på bortledning af overfladevand til Odderskær Bæk, og der ikke kommer nye spildevandsstrømme til vandløbet, kan vandløbet ikke blive negativt påvirket af det ansøgte.

3.10 Klima (F4, F5f)

Mælkeproduktionen bidrager til udledning af klimagasser som metan, lattergas og CO₂. Det er især dyrenes omsætning af foder der bidrager til metanudskillelsen, og staldgødningen der bidrager til lattergas- og metanudskillelsen, mens CO₂-udskillelsen stammer fra strøm- og dieselforbruget.

Ansøgers har fokus på at udnytte foderet optimalt og minimere produktionen af restfoder. I forbindelse med mixervognen er installeret et managementprogram (Cow Connect), der kommunikerer med DMS, som fx laver endagsfoderkontrol. Desuden vil ansøger på sigt holdopdele kørerne efter ydelse og indføre fasefodring. Alt dette er med til at sikre en optimal fodring og derved være med til at minimere klimagasserne mest muligt.

Ansøger fodrer ligeledes med frisk græs, hvilket betyder, at indkøb af protein til husdyrbruget minimeres og klimaaftrykket dermed mindskes.

Husdyrbruget forventer fremadrettet at skulle levere alt dybstrøelse og gylle til biogasanlæg, så snart efterspørgslen er der. Der har været leveret i en periode, men biogasanlægget har nu valgt leverandører tættere

¹¹ <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3basis2019>

på biogasanlæggets placering. Afgasning af husdyrgødning bevirker, at udvundet metan opsamles og nyttiggøres, samt at metanudledningen fra efterfølgende opbevaringen af gyllen/den afgassede biomasse ned sættes væsentligt¹².

I markbruget anvendes GPS-teknologi, hvor der ud fra satellitkort udarbejdes tildelingskort, så gødningsmængden kan gradueres efter behov. Ansøgers traktorer anvender desuden AdBlue-teknologi, der mindsker NOx forureningen.

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget, idet husdyrbruget ligger langt fra havet, og derfor ikke vil være direkte påvirket af f.eks. havspejlsstigninger. Der ses en tendens til øget nedbør i det centrale Jylland over de sidste ca. 10 år, og det vil betyde en lidt øget mængde regnvand i gyllebeholdere. Det vil derfor klart være en fordel, at gyllebeholderen er telt-overdækkede, så der ikke kan falde overfladevand i dem, som der efterfølgende skal bruges brændstof på at køre ud. Teltoverdækninger forventes endvidere at kunne reducere metanudledningen, men hvor meget vides ikke. Pt. er det kun den store gyllebeholder, der er teltoverdækket.

Som nævnt har koncernen, hvor husdyrbruget indgår, fået udarbejdet en ESG rapport.

Samlet koncernudledning

	Søvang Dairy	Sømælk ApS*	Jooma ApS	I alt
Nuværende udledning	7.353,8 t CO ₂ e	33.646 t CO ₂ e	53,3 t CO ₂ e	41.053 t CO ₂ e
Potentiale	663,6 t CO ₂ e	t CO ₂ e	t CO ₂ e	663,6 t CO ₂ e
Nyt niveau	6.690,2 t CO ₂ e	33.646 t CO ₂ e	53,3 t CO ₂ e	40.389 t CO ₂ e
Udledning pr. EKM (totalaftryk)**	1,20 kg CO ₂ e			
Beregning i Arlas model afventer				

* Beregningen for Sømælk tager udgangspunkt i mejeriforeningens klimaaftryksmodel.

** Bemærk at udledningen pr. EKM ikke kan sammenlignes med Arlas model, da ESGreenTool bygger på bedriftsaftryk, hvor Arlas model bygger på produktsaftryk.

Beregningen er beregnet på baggrund af 5.581.275 EKM

Forudsætninger Sømælk ApS			
Indkøbte produkter til videresalg - i alt	ton	28.145	
Råmælk fra kvæg	ton	27.632	
Råmælk fra geder	ton	3	
Skummetmælk	ton	510	
Dieselolie (93% diesel, 7% biodiesel)	liter	175.000	
Mejeri	Sømælk		
År / regnskabsår	2022		
Klimabelastning (ton CO ₂ e)			
	Scope 1	Scope 2	Scope 3
Råvareforbrug			33.113
Varme og procesenergi	0	0	0
Transport	437	0	96
Emballage			0
Købt transport			0
Affald			0
Samlet	437	0	33.209
			33.646

Figur 10: Uddrag fra ESG rapport for koncernens CO₂-udskillelse

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstandsstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Af figur 11 herunder fremgår, at der er 3 bygninger, der potentielt kan blive påvirket af ved værst tænkelige nedbørsmængde.

Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser på husdyrbruget eller forurening som følge af store nedbørsmængder.

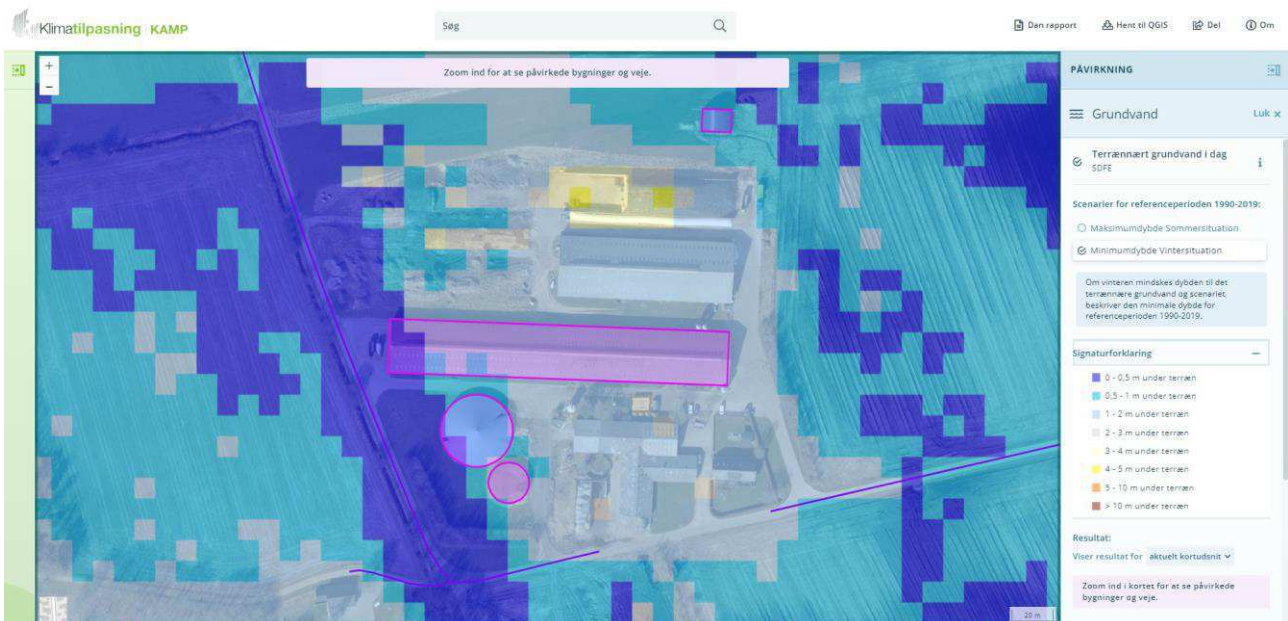
¹² <https://bce.au.dk/forskning/faciliteter/forsoegsbiogasanlaeg/fakta-om-biogas/>

Figur 11: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Grundvand

Af figur 12 fremgår det, at grundvandet står med en højde på ca. 0,5-2 meter under terræn i vintersæsonen gyllebeholderne. Der er derfor for, at bundtømning af gyllebeholderne sker på et tidspunkt, hvor grundvandet står så højt, at det kan presse gyllebeholderens bund op og medføre utætheder i gyllebeholderne. Gyllebeholderne er gravet ca. 1,5 m ned i forhold til terræn. Begge gyllebeholdere er etableret med omfangsdræn og inspektions/pejlebrønde, så grundvandets højde kan tjekkes forud for bundtømning af gyllebeholderne. Hvis grundvandet står højere end bunden, tømmes gyllebeholderen ikke længere end til niveau med grundvandsstanden.

Figur 12: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger ikke i et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller hav.

Figur 13: Risiko for vandløbsoversvømmelse. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vurdering

Pga. husdyrbrugets beliggenhed ca. 22 m over havets overflade og med ca. 40 km til kysten og ca. km til Ringkøbing Fjord, vurderes husdyrbruget ikke at kunne opleve negative konsekvenser pga. klimaændringer i de kommende mange år. Dog skal der være opmærksomhed ved tømning af gyllebeholdere, så der ikke sker skader ved høj grundvandsstand.

Det vurderes, at husdyrbruget gennem den aktuelle drift og løbende forbedringer gør, hvad der er muligt, for at nedsætte husdyrbrugets klimapåvirkninger. Når husdyrbruget kan levere dybstrøelse og gylle til biogasanlæg, vil klimapåvirkningen fra husdyrbruget blive væsentligt nedsat.

3.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Ansøger har som sådan ingen forslag til egenkontrol. Det antages, at der stilles vilkår om indretning og drift af de nye fast drænedede gulve med ajlefløb og skraber i overensstemmelse med de vejledende vilkår i Miljøstyrelsens Teknologiblad for Faste drænedede gulve med skraber og ajlefløb dateret 30/6-2010.

Ligeledes antages det, at vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse til teltoverdækningen af gyllebeholdere på 3.500 m³ videreføres, da denne har været benyttet til at leve op til BAT-kravet for ammoniakemission.

3.12 BAT-Ammoniakemission (B9, F5g)

BAT-kravet, som er den maksimalt tilladte ammoniakemission fra stalde og lagre beregnes i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-beregningen tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse, som omfatter de eksisterende stalde og opbevaringsanlæg.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, som ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen

begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

I miljøgodkendelsen fra 2011 blev BAT-kravet opfyldt ved skrabning af spalterne i staldene hver 4. time, telt-overdækning af gyllebeholderen på 3.500 m³ og fodring med maks. 164 g råprotein/FE til kørerne. For at en teknologi skal indgå i ammoniakberegningerne, skal de være opført på Miljøstyrelsens Teknologiliste¹³. Da hverken spalteskrabere eller foderteknologi fremgår af listen, er effekten ikke medtaget i beregningerne af ammoniakemissionen. Effekten at teltoverdækningen af gyllebeholderen indgår i alle 3 drifter.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet for ammoniak overholdes. BAT-kravet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologier blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

BAT-beregningen fremgår af efterfølgende tabeller.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6949	316	7265
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6949	316	7265
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT 					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	6949				

Tabel 15: Samlet BAT-beregning

¹³ <https://mst.dk/erhverv/landbrug/teknologilisten/>

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald	
			BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Hus Q	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Hus Q	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Hus Q	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Hus Q	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Hus M + R	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Hus E+F+G	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Hus E+F+G	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Plads til kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Ny kalveplads på plansilo	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Ny stald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 16: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning

Vurdering

Da BAT-kravet overholdes, vurderes det, at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.13 Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 3.4-3.10. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i kontoret ved den eksisterende malkestald og opdateres løbende, når der er behov. Når der etableres ny malkestald, vil beredskabsplanen være at finde i kontoret i forbindelse med den nye malkestald. Beredskabsplanen vil blive opdateret, når de nye stalde er etableret.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle, forurenede vand fra ensilagepladser eller fx olie. Gylleudslip vil kunne ske fx i forbindelse med overpumpning eller ved brud på gyllebeholder ved påkørsel eller lignende.

Eksisterende stalde, gyllekanaler, omrøretanke og gyllebeholdere mv. er etableret med tætte og stabile bunde og sider, gyllerør er etableret med tætte rør og samlinger, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle (se punkt 3.1.2). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 5 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekort ses det, at terrænet ved gyllebeholderne er forholdsvis plant. Bjergevej ligger lidt højere i terrænet og udgør en vis barriere i forhold til vandløbet. For at sikre, at gylle ikke løber til vandløbet vest for Bjergevej i forbindelse med kollaps af en gyllebeholder, skal der ske opdæmning evt. ved at skubbe jord op i mindre vold. I beredskabsplanen er der en nærmere instruks for, hvad der skal ske i tilfælde med bl.a. uheld med gylleudslip, olie eller kemikalier.

Vurdering

Skulle der ske udslip af gylle, olie eller andre kemikalier skal der være fokus på at begrænse omfanget af en potentiel forurening. Det er derfor vigtigt, at beredskabsplanen holdes opdateret, og at der er materialer til rådighed til at suge spild op og etablere opdæmning med, herunder graveredskaber, der kan skubbe jord op som barriere, så gylle, olie eller kemikalier ikke kan spredes over et større område.

På grund af husdyrbrugets beliggenhed vurderes det, at der ikke er fare for menneskers sundhed eller kulturarven pga. ulykker eller katastrofer på husdyrbruget eller forbundet med husdyrbrugets drift.

3.14 Overvågning (F7)

Der forslås ingen særskilte overvågningsordninger.

Vurdering

Da der som beskrevet i de foregående punkter i miljøkonsekvensrapporten vurderes ikke at kunne forekomme væsentlige skadelige virkninger på det omkringliggende miljø, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet, vurderes der ikke behov for at opstille en egentlig overvågningsordning.

Herning Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

3.15 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi. Køer kan få Coronavirus, men denne type virus smitter ikke til mennesker.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4 stk. 8 (se punkt 3.). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed blive påvirket af næringsstoffer, olie eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske.

3.16 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)

Med ca. 100 km i fugleflugt fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse kan der ikke forekomme grænseoverskridende effekter. Kommunegrænsen mellem Herning og Ringkøbing-Skjern kommune løber syd og vest om husdyrbruget og den korteste afstand er cirka 670 meter.

Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5. og i forhold til lugt under punkt 3.7.

I forhold til kumulation med andre husdyrbrug og øvrige forureningsparameter og gener som beskrevet i de foregående punkter, ligger de nærmeste erhvervs-mæssige dyrehold ca. 1,4 km fra husdyrbruget. Der er tale

om kvægbrugene Blåbjergvej 1, Torsbækvej 8, og minkbruget på Sønderbyvej 6. Minkbruget er formodentlig på nedlukningsordningen. Disse husdyrbrug ligger i forskellige retninger i forhold til husdyrbruget på Lyngholmsvej 10. Alene pga. afstanden og retningen, vurderes husdyrbrugene ikke at kunne give anledning til kumulative gener. Forholdet til Blåbjergvej 1 er beskrevet under punkt 3.3.

Vurdering

Pga. afstanden til andre husdyrbrug på ca. 1,4 km, vurderes det, at der i forhold til lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lys og skadedyr og transport mv. ikke kan opstå kumulative virkninger.

Det vurderes, at der ikke er andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som fx biogasanlæg eller godkendte men endnu ikke udvidede eller etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

3.17 Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)

Ansøgningen indsendes for at få mulighed for at etablere en ny malkestald, da den eksisterende malkestald er ved at være slidt op. For at få økonomi i en ny malkestald har ansøger et ønske om at have så mange køer som muligt på husdyrbruget. For at få plads til de ekstra køer skal der opføres en ny kostald. Køerne fra de eksisterende stalde og den nye stald, skal kunne drives over i den nye malkestald, hvorfor det er nødvendigt, at malkestalden og den nye stald ligger i tilknytning til de eksisterende stalde inden for en rimelig afstand.

Afstandene fra husdyrbruget til nærmeste natur og nabobeboelser mv. er så store, at der ikke er nogen afstandsmæssige hensyn, der skal tages. Landskabeligt ligger husdyrbruget i et fladt landskab og uden for alle landskabelige udpegninger.

Såfremt ansøgningen om udvidelsen med en ny stald og malkestald mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget fortsætter med samme tilladte produktion, som fastsat i den eksisterende miljø-tilladelse fra 2011. Den generelle udvikling går mod større og større husdyrbrug for at kunne optimere indtjeningen. Husdyrbruget vil således gå glip af en øget omsætning og dermed mulighed for at udvikle husdyrbruget.

Da husdyrbruget ikke er et IE-husdyrbrug og totaldepositionskravene i forhold til kategori 1 og kategori 2 natur overholdes, skal den eksisterende miljøgodkendelse ikke revurderes.

Der er valgt "BAT-gulve" for den nye stald samt ændringerne i de eksisterende stalde, dvs. dels et fast drænet gulv med skraber og ajleafløb og dels dybstrøelse. Der er således valgt gulvtyper med den lavest mulige ammoniakemission.

Det giver ingen mening at drøfte udflytning af den nye stald eller malkestald, da hovedreglen er, at der skal udvides i tilknytning til eksisterende bygningsmasse. Nyt staldbyggeri øst for de eksisterende stalde øst, vil sprede bygningsmassen mere ud, hvorved, bygningsmassen formodentlig kommer til at se mere synlig ud. Endvidere vil dette medføre for høj merdeposition til den nærliggende mose. Alt i alt vurderes det, at der er valgt den mest hensigtsmæssige placering i forhold til at holde bygningsmassen og de højeste anlæg (stal-dene) samlet.

Såfremt ansøgningen om udvidelsen mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget fortsætter med samme tilladte produktion, som fastsat i miljøgodkendelsen fra 2011. Kalvepladsen nord for Hus E+F+G vil dog så ikke være blevet lovliggjort.

Den generelle udvikling går mod større og større husdyrbrug for at kunne optimere indtjeningen. Husdyrbruget vil således gå glip af en øget omsætning og dermed mulighed for at udvikle husdyrbruget.

Da husdyrbruget ikke er et IE-husdyrbrug og totaldepositionskravene i forhold til kategori 1 og kategori 2 natur overholdes, skal miljøgodkendelsen ikke revurderes.

Vurdering

Det vurderes, at ovenstående vurderinger i forhold til alternativer og 0-alternativ er tilstrækkeligt til at leve op til lovgivnings krav til en sådan vurdering.

3.18 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen så skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Lyngholmsvej 10 er noteret med landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden:

”Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.”

Vurdering

Det nye byggeri, der ansøges om, er en ny malkestald, en ny kostald samt en ny ensilageplads samt lovliggørelse af en kalveplads og mulighed for at opstille kalvehytter på en gammel plansilo. Som tidligere beskrevet er den eksisterende malkestald stort set slidt op, hvorfor der er behov for en udskiftning. Eftersom husdyrbruget er og bliver væsentligt udbygge siden malkekarrusellen i stald M er etableret, vil det ikke logistisk og arbejdsmæssigt give mening at forny den eksisterende karrusel. Den nye kostald er nødvendig for at kunne udvide dyreholdet og dermed skabe forøget indtjening til investeringen i malkestalden. Ensilagepladsen er nødvendig for at undgå, at der skal opbevares ensilagestakke direkte på jorden, hvorved risiko for udslivning af næringsstoffer kan undgås og kvaliteten af ensilagen kan sikres. Kalvepladserne er nødvendige af hensyn til smittebeskyttelse. Byggeriet vurderes derfor at være erhvervsmæssigt nødvendig.

Med en ny miljøgodkendelse til frit at udnytte staldenes produktionsarealer inden for de valgte dyretyper er det nemmere at udnytte det eksisterende staldanlæg optimalt, hvorved husdyrbrugets indtjeningsmuligheder kan optimeres, hvilket også må vurderes som en erhvervsmæssig nødvendighed.

Det ansøgte vurderes ikke at have en speciel industrilignende karakter.

4. Oplysninger om konsulenten (E3)

Ansøgningen er oprindeligt udarbejdet af Pba i jordbrug, Henriette Fries, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i 15 år. Dels som rådgiver, kommunal miljømedarbejder, AC-tekniker i Miljøstyrelsen og miljørådgiver i landboforeningen Spiras (LandboSyd). Den efterfølgende opdatering af ansøgningen er udarbejdet af Cand. scient. Ulla Refshammer Pallesen, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i ca. 19 år. Først

i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen Spiras som nu hedder LandboSyd.

5. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Lyngholmsvej 10 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Herning Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at der ikke er samspil mellem emnerne 1) befolkningen og menneskers sundhed, 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter, 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima og 4) materielle goder, kulturarv og landskabet, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af omgivelserne.

6. Referenceliste (F10)

1. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr. 520 af 01/05/2019
2. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 443 af 26/04/2023
3. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning BEK nr. 2243 af 29/11/2021
4. Naturbeskyttelsesloven, Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr. 1392 af 04/10/2022
5. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taal-graenser.pdf
6. <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=husdyr2017>
7. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
8. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/rSR50.pdf>
9. Grøn viden Markbrug nr. 296 juni 2004 <http://web.agrsci.dk/djfpublikation/index.asp?action=show&id=797>
10. Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr BEK nr. 558 af 01/06/2011
11. <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3basis2019>
12. <https://bce.au.dk/forskning/faciliteter/forsoegsbiogasanlaeg/fakta-om-biogas/>
13. <https://mst.dk/erhverv/landbrug/teknologilisten/>

7. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Ledningsplan

Bilag 1: Oversigtskort over husdyrbruget

Bilag 2: Ledningsplan

